

**Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd
om villkor för hållande, uppfödning och försäljning
m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby;**

SJVFS 2013:

Saknr L 80

Utkom från trycket
den

beslutade den .

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 4, 8 a, 17, 18, 20, 21 a, och 29 §§
djurskyddsförordningen (1988:539), följande,

Innehållsförteckning

Föreskrifter och allmänna råd

1 kap. Inledning.....	s. 3
2 kap. Bestämmelser om utbildning och kunskap för den som driver handel med djur avsedda för sällskap och hobby.....	s. 5
3 kap. Bestämmelser om skyldighet för den som säljer sällskapsdjur att lämna information om djurets skötsel	s. 7
4 kap. Gemensamma bestämmelser för hållande av olika arter	s. 8
5 kap. Särskilda bestämmelser för zoobutiker, djurgrossistanläggningar och liknande anläggningar	s. 11
6 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av burfåglar.....	s. 13
7 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av tamillrar	s. 16
8 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av kaniner och gnagare.....	s. 17
9 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av ormar och ödlor	s. 20
10 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av sköldpaddor	s. 24
11 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av glasögonkajmaner	s. 26
12 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av groddjur	s. 27
13 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av fiskar	s. 29
14 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av brevduvor.....	s. 31
15 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av minigrisar.....	s. 32
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	s. 33

¹ Anmälan till kommissionen har, såvitt avser 1 kap. 3 och 5 §§, gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

SJVFS 2012:

Bilagor till föreskrifterna

<i>Bilaga 1:1</i> Burfåglar	s. 35
<i>Bilaga 1:2</i> Tamiller	s. 36
<i>Bilaga 1:3</i> Kaniner	s. 37
<i>Bilaga 1:4</i> Gnagare	s. 38
<i>Bilaga 1:5</i> Ormar	s. 39
<i>Bilaga 1:6</i> Ödlor.....	s. 40
<i>Bilaga 1:7</i> Sköldpaddor	s. 42
<i>Bilaga 1:8</i> Glasögonkajmaner	s. 43
<i>Bilaga 1:9</i> Groddjur	s. 44
<i>Bilaga 1:10</i> Brevduvor	s. 46
<i>Bilaga 1:11</i> Minigrisar	s. 47

Bilagor till de allmänna råden

<i>Bilaga 2:1</i> Ormar	s. 48
<i>Bilaga 2:2</i> Ödlor	s. 56
<i>Bilaga 2:3</i> Sköldpaddor	s. 64
<i>Bilaga 2:4</i> Groddjur	s. 69

1 kap. Inledning

1 § Dessa föreskrifter innehåller villkor för hållande, uppfödning, förmedling och försäljning av ryggradsdjur som används eller ska användas som sällskaps-, hobby- eller foderdjur.

Föreskrifterna gäller inte hundar, katter, tama hästdjur, traditionella lantbruksdjur, dovhjort, kronhjort, mufflon, vildsvin, korsningar mellan tamsvin och vildsvin, strutsfåglar, samt inhemska hönsfåglar och andfåglar.

2 § Grundläggande bestämmelser om hur djur ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen (1988:534) och djurskyddsförordningen (1988:539).

Bestämmelser om handel med och förvaring av djurarter som lever vilt finns även i artskyddsförordningen (2007:845) och i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:10) om artskydd.

Bestämmelser om hållande av vilt finns även i jaktlagen (1987:259), jaktförordningen (1987:905) och Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:20) om vilthägn och inhägnader för handelsträdgårdar m.m. för att förebygga skador av hare.

Bestämmelser om kommersiella aktiviteter, exempelvis handel, med utrotningshotade djur finns i rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem² och i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem.³

Bestämmelser om transport av djur finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:2) om transport av levande djur.

3 § I dessa föreskrifter avses med

andfåglar: fåglar tillhörande ordningen Anaformes,

avelshona med kull: ett hondjur med en kull av ungar under tiden före avvänjningen,

apor: djur tillhörande ordningen Primates,

betesbur: en bur utan botten eller med nätbotten som är placerad på gräsbevuxen mark så att djuren har möjlighet att beta,

bottenmaterial: fast eller finfördelat material, som läggs på botten i ett förvaringsutrymme och som dels har en hygienbefrämjande funktion genom att det kan bytas ut eller rengöras, dels kan erbjuda djuren möjligheter att gräva eller gömma sig,

brevduvor: fåglar tillhörande arten *Columba livia*,

burfåglar: fågelarter som i Sverige vanligtvis och av tradition hålls i bur för sällskap och hobby,

foderdjur: djur som är avsedda att användas som föda till köttätande djur,

förvaringsutrymme: en bur, ett terrarium, ett akvarium eller en annan behållare, eller ett rum, en inhägnad eller ett annat avgränsat utrymme, där djur hålls,

gnagare: djurarter som tillhör ordningen Rodentia och som i Sverige vanligtvis och av tradition hålls för sällskap och hobby,

grävling: djur tillhörande arten *Meles meles*,

halvakvatiska groddjur: groddjursarter som är anpassade till ett liv i vatten men som har behov av att också vistas på land,

helakvatiska groddjur: groddjursarter som är helt anpassade till ett liv i vatten,

² EGT L 061, 3.3.1997, s. 1 (Celex 397R0338), senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EGT L 284, 31.10.2003, s.1, Celex 32003R1882).

³ EUT L 166, 19.6.2006, s1 (Celex 32006R0865).

SJVFS 2012:

hybrider: avkomma i första t.o.m. fjärde generationen efter korsning mellan vild art och tamhund eller tamkatt,

hönsfåglar: fåglar tillhörande ordningen Galliformes,

klipplevande ödlor: ödlearter som är anpassade till ett liv klättrande på stenar, klippor, murar, trädstammar och dylikt med vertikala ytor,

landsköldpaddor: sköldpaddsorter som är helt anpassade till ett liv på land,

marklevande burfåglar: fågelarter som i Sverige vanligtvis och av tradition hålls i bur för sällskap och hobby och som till största delen är marklevande,

marklevande groddjur: groddjursarter som är helt anpassade till ett liv på land och som huvudsakligen uppehåller sig på marken,

marklevande ödlor och ormar: ödle- och ormarter som är anpassade till ett liv på marken eller nedgrävda i marken men som tillfälligtvis kan klättra i växter, på klippor och dylikt,

mikroklimat: den lufttemperatur, lufthastighet och luftfuktighet som närmast omger ett djur samt yttemperaturen, värmeledningsförmågan och fuktigheten i materialet i djurets omedelbara närhet,

minigris: svin av arten *Sus scrofa* som hålls, föds upp, förmedlas eller säljs för sällskap och hobby och som uppnår en vuxenvikt på mindre än 80 kg,

rovdjur: djur som tillhör ordningen Carnivora, såsom kattdjur, hunddjur, sibetdjur, hyendjur, halvbjörnar, björndjur och mårddjur,

rovfåglar: dagrovfåglar som tillhör ordningen Falconiformes och ugglor som tillhör ordningen Strigiformes,

strömedel: finfördelat uppsugande bottenmaterial, såsom kutterspån, torv och halm,

sumpsköldpaddor: sköldpaddsorter som är anpassade till ett liv på land och i vatten och som oftast uppehåller sig i sump- och kärrområden,

tamiller: frett, som är den domesticerade formen av europeisk iller (*Mustela putorius furo*),

termisk komfort: ett jämnvarmt djur har termisk komfort inom det temperaturintervall då djuret utan svårighet kan upprätthålla sin värmebalans utan att öka värmeproduktionen i kroppen eller värmeavgivningen från kroppen,

terrarium: ett förvaringsutrymme med ett klimat som är särskilt anpassat till de djur som hålls där,

trädleevande groddjur: groddjursarter som är helt anpassade till ett liv på land och som huvudsakligen uppehåller sig klättrande i grenar, bladväxter, vass och dylikt,

trädleevande ormar: ormarter som är anpassade till ett liv klättrande i grenar, växter och dylikt,

trädleevande ödlor: ödlearter som är anpassade till ett liv klättrande på grenar eller blad, i träd, buskar eller andra växter,

vattensköldpaddor: sköldpaddsorter som är anpassade till ett liv i vatten men som har behov av att också vistas på land,

viltfångade djur: djur vilka fångats eller samlats in i naturen, inkluderande alla levnadsstadier (ägg, foster, larv (yngel), juvenil, adult)

vingtrimning: klippning av vingpennor eller faner på fjädrarna, samt

vintervila: ett tillstånd med nedsatt eller avstannad aktivitet hos ett djur, av en art som i vilt tillstånd lever i tempererade områden, under en återkommande period med låg omgivningstemperatur (vinter) vilken har föregåtts av en period då djuret förberetts för detta tillstånd bl.a. genom successivt lägre omgivningstemperatur och minskad fodertillförsel.

4 § Viltfångade djur får inte hållas, förmedlas eller säljas för sällskap och hobby eller för att användas som foderdjur. Detta gäller dock inte fiskar förutom de arter som omfattas av

fridlysning. Detta gäller inte heller ägg (rom) och larver (yngel) av de arter av grod- och kräddjur som i enlighet med undantaget i 11 § artskyddsförordningen får hållas under en begränsad tid för studier av utvecklingen, men inte som vuxna.

5 § Det är inte tillåtet att hålla, förmedla eller sälja apor, rovdjur, rovfåglar, hybrider mellan tamhund och vilda hunddjur eller hybrider mellan tamkatt och vilda kattdjur för sällskap och hobby. Detsamma gäller för korsningar mellan sådana hybrider och vild art.

Tamiller och grävling får dock hållas, förmedlas eller säljas för sällskap och hobby.

6 § Djur som får hållas enligt 4 och 5 §§ och som inte omfattas av 6 – 15 kap. ska, utöver vad som framgår av 1 – 5 kap., hållas i enlighet med de utrymmeskrav, inklusive inredning och annan miljöberikning, som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:92) om djurhållning i djurparker m.m.

Allmänna råd till 1 kap. 6 §

Till djur som inte omfattas av 6 - 15 kap. räknas, i fråga om burfåglar och gnagare, sådana arter som vanligtvis inte hålls för sällskap och hobby i Sverige.

7 § Djurarter som tillhör ordningen Rodentia, och som inte omfattas av bilaga 1:4, tabell 1, ska ha utrymmen med minst de mått som anges för chinchilla i nämnda tabell. Detta gäller under förutsättning att de får hållas enligt 4 § samt att de har en vuxenvikt på mindre än 100 g och har motsvarade behov som de arter som anges i nämnda tabell. I övrigt gäller för dessa djur de bestämmelser som anges i kapitel 8, i tillämpliga delar beroende på art.

8 § Om det är nödvändigt får djur som står under behandling på grund av sjukdom eller skada hållas på annat sätt än vad som anges i dessa föreskrifter.

9 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

2 kap. Bestämmelser om utbildning och kunskap för den som driver handel med djur avsedda för sällskap och hobby

1 § Den som yrkesmässigt eller i större omfattning driver handel med djur ska ha den kunskap som krävs för att hålla och sköta djuren i enlighet med gällande djurskyddsbestämmelser.

2 § Den som yrkesmässigt eller i större omfattning driver handel med djur ska känna igen djuren till art eller släkte, veta hur de ska hållas och skötas, samt kunna könsbestämma djuren genom en okulärbesiktning eller en enkel undersökning, om det är möjligt med hänsyn till djurarten.

3 § Den som yrkesmässigt eller i större omfattning driver handel med djur ska, med godkänt resultat, ha genomgått en grundutbildning samt en eller flera särskilda utbildningar med inriktning på de djurslag som omfattas av handeln. Utbildningarna ska vara godkända av Jordbruksverket.

4 § Grundutbildningen ska innehålla undervisning som ger grundläggande kunskaper om

1. gällande författningar om djurskydd, smittskydd för djur och införsel av djur,

SJVFS 2012:

2. klimatkontroll i lokaler,
3. hygien, rengöring, desinficering och avfallshantering,
4. näringslära och foderhantering,
5. hantering av djurflöden med hänsyn till smittskyddsaspekter, samt
6. hur djur påverkas av miljöomställningar och stress.

Allmänna råd till 2 kap. 4 §

Varje utbildningsavsnitt, grundutbildningen eller en särskild djurslagsinriktad utbildning, bör omfatta minst 16 lektionstimmar, med undantag för den djurslagsinriktade utbildningen om tamiller som bör omfatta minst 4 lektionstimmar. Grundutbildningen bör utöver vad som anges i 4 § även ge grundläggande kunskaper om gällande författningar om artskydd samt jaktlagstiftningen.

5 § De särskilda djurslagsinriktade utbildningarna ska vara indelade på de sätt och omfatta de djurslag som framgår av nedanstående uppräkningslista:

1. burfåglar,
2. tamiller,
3. kanin och gnagare,
4. reptiler, samt
5. fiskar och groddjur.

Utbildningarna ska innehålla undervisning i taxonomi, anatomi och fysiologi, ekologi, etologi och näringslära samt om reproduktion, sjukdomar och införselbestämmelser. Inom respektive område ska kursdeltagarna ges allmänna kunskaper om de uppräknade djurslagen och särskilda kunskaper om de i handeln vanligast förekommande arterna av dessa djurslag.

Allmänna råd till 2 kap. 5 §

Varje utbildningsavsnitt, grundutbildningen eller en särskild djurslagsinriktad utbildning, bör omfatta minst 16 lektionstimmar, med undantag för den djurslagsinriktade utbildningen om tamiller som bör omfatta minst 4 lektionstimmar.

Undervisningen i taxonomi bör bl.a. omfatta släktskapsrelationer och kännetecken för utvalda familjer, släkten och arter.

Undervisningen i anatomi och fysiologi bör bl.a. omfatta djurens normala livslängder och vuxenstorlekar.

Undervisningen i ekologi bör bl.a. omfatta var och hur djuren lever i naturen samt deras behov av utrymme, inredning, klimat och ljus i fångenskap.

Undervisningen i etologi bör bl.a. omfatta djurens sociala organisation, aktivitetsmönster, födosöksbeteende och fördragsamhet eller ofördragsamhet med artfränder och andra djur.

Undervisningen i näringslära bör bl.a. omfatta vilka fodermedel djuret bör ges och i vilken tillgång.

Undervisningen om reproduktion bör bl.a. omfatta djurens ålder vid könsmognad, eventuella könsskillnader, brunstcykel, parningsperiod, dräktighetstid, kullstorlek och avvänjningsålder samt om reproduktion i fångenskap är möjlig.

Undervisningen om sjukdomar bör bl.a. omfatta djurens vanligaste hälsoproblem och de vanligaste tecknen på hälsostörningar.

Undervisningen om införselregler bör bl.a. omfatta i sammanhanget aktuella bestämmelser i Konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (CITES) som berör djuren.

3 kap. Bestämmelser om skyldighet för den som säljer sällskapsdjur att lämna information om djurets skötsel

1 § Djur som exponeras med avsikt att säljas ska vara taxonomiskt namngivna med art eller släkte på en skylt, så att det klart framgår vilket djur som avses.

2 § Den som yrkesmässigt säljer ett sällskapsdjur ska vid överlåtelsen lämna ett faktablad, med skriftlig information om djuret och dess skötsel, till mottagaren av djuret.

3 § Ett faktablad avseende fåglar, däggdjur, reptiler eller groddjur ska innehålla uppgifter om

1. det svenska eller vetenskapliga namnet på djurets art eller släkte,
2. djurets kön i de fall då detta kan avgöras genom en okulärbesiktning eller med hjälp av en enkel undersökning av djuret,
3. djurartens normala vuxenstorlek,
4. djurartens normala livslängd,
5. djurartens aktivitetsmönster och sociala organisation i naturen,
6. på vilket sätt djurets behov av utrymme, inredning, klimat och ljus kan tillgodoses,
7. hur djurets förvaringsutrymme kan göras rymningssäkert,
8. på vilket sätt djurets behov av att vara tillsammans med andra djur kan tillgodoses,
9. hur djuret bör hanteras,
10. hur djurets näringsbehov kan tillgodoses,
11. djurets eventuella dräktighet om det är ett däggdjur,
12. djurets eventuella behov av vintervila om det är en reptil eller ett groddjur,
13. åtgärder som kan underlätta miljöomställningen för djuret,
14. de vanligaste tecknen på stort hälsotillstånd hos djuret, samt
15. eventuella sjukdomar som djurarten är särskilt utsatt för och hur djuret kan skyddas mot dessa.

Allmänna råd till 3 kap. 3 §

Uppgifter om ett djurs aktivitetsmönster bör innehålla information om huruvida djuret är dag-, natt-, skymnings- eller gryningsaktivt och om aktiviteten varierar med årstiderna. Uppgifterna om ett djurs sociala organisation bör innehålla information om huruvida djuret lever solitärt eller i par, familj eller grupp. Djur som lever ensamma utom under brunsten bör bedömas som solitära. Djur som lever hela året i par av hane och hona och vars ungar lämnar dem efter uppväxten bör bedömas som parlevande. Djur som lever hela året i par av hane och hona och under varierande tid tillsammans med årets eller flera års avkommor bör bedömas som familjelevande. Djur som lever i grupper av varierande sammansättning, såsom i en grupp med ett handjur och flera hondjur eller en flock med flera unghanar, bör bedömas som grupplevande.

Om djuret omfattas av bestämmelser i CITES bör detta framgå av faktabladet. Faktabladet bör även innehålla uppgifter om lämplig referenslitteratur.

4 § Ett faktablad avseende fiskar ska innehålla uppgifter om

1. det svenska eller vetenskapliga namnet på fiskarnas art eller släkte,
2. fiskarnas eventuella stimbeteende eller aggressivitet mot andra fiskar,
3. fiskarnas behov av storlek på och inredning av akvariet,
4. fiskarnas behov av vattenkvalitet och hur denna kan upprätthållas,
5. fiskarnas behov av vattentemperatur,
6. fiskarnas behov av ljus,

SJVFS 2012:

7. hur fiskarnas näringsbehov kan tillgodoses,
8. vilka åtgärder som kan underlätta för fiskarna vid omställning till nytt vatten, samt
9. hur övervintring av fiskar, som hålls i utomhusdammar, ska ske och vilka åtgärder som ska vidtas för att underlätta för fiskarna vid omställningen för övervintring och vid utsättningen igen på våren.

Allmänna råd till 3 kap. 4 §

Om djuret omfattas av bestämmelser i CITES bör detta framgå av faktabladet. Faktabladet bör även innehålla uppgifter om lämplig referenslitteratur.

4 kap. Gemensamma bestämmelser för hållande av olika djurarter

Allmänt

1 § Djur som har behov av att vara tillsammans med andra djur ska hållas och skötas på ett sätt som tillgodoser dessa behov.

Allmänna råd till 4 kap. 1 §

Djur av arter som i vilt tillstånd lever i par, familj eller grupp bör hållas tillsammans med artfränder om inte deras behov av att vara tillsammans med andra djur tillfredsställs genom kontakt med människor eller djuret är så onormalt aggressivt mot artfränder att det finns en uppenbar risk för att det skadar dem.

2 § De djur som konstant visar eller vid upprepade tillfällen har visat aggressivitet, jaktbeteenden eller andra hotbeteenden mot andra djur får inte hållas tillsammans med dessa på ett sätt som kan medföra att de skadar eller stressar dem eller själva skadas eller blir stressade.

Allmänna råd till 4 kap. 2 §

Djur av arter som i vilt tillstånd lever solitärt bör hållas ensamma. Djur som är starkt revirhävande, såsom ödlehanar, bör inte hållas tillsammans om inte utrymmet är så stort att det medger ett tillräckligt antal revir. Köttätande djur och djur som är eller skulle kunna utgöra deras bytesdjur bör hållas åtskilda på ett sådant sätt att de inte skadar eller stressar varandra.

Avel

3 § De djur som nedärver missbildningar, eller andra egenskaper som medför lidande för avkomman eller negativt påverkar avkommans naturliga funktioner, får inte användas i avel.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

4 § Ett förvaringsutrymme ska vara utformat så att tillsyn kan ske utan svårighet.

5 § Ett förvaringsutrymme ska vara rymningssäkert. Mellanrum i galler, nät och andra anordningar ska vara konstruerade och anpassade till djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna. Material och infästningar i galler, nät och andra anordningar ska vara anpassade till förvaringsutrymmets storlek och till djurens storlek, styrka och eventuella gnagbenägenhet.

Allmänna råd till 4 kap. 5 §

Ett förvaringsutrymme utomhus som är placerat direkt på marken, och som innehåller grävande djur, bör ha ett nedgrävt nät under utrymmet eller på annat sätt vara konstruerat så att djuren hindras från att gräva sig ut.

Ytterdörrar till utomhusvoljärer för fåglar bör vara försedda med dörrsluss.

6 § Om förvaringsutrymmen är placerade intill varandra ska de vara konstruerade och uppställda så att djuren inte kan nå och skada varandra.

7 § Golv, väggar, tak och inredningar i förvaringsutrymmen ska vara av lämpligt material och utformade så att de lätt kan rengöras och desinficeras. Golv ska vara anpassade till djurslaget och utformade så att bortförsl av spillning kan ske utan svårighet.

8 § Elektriska installationer i förvaringsutrymmen ska vara försedda med skydd eller placerade så att de är oåtkomliga för djuren. Även fönster ska vara försedda med skydd om det är nödvändigt för att djuren inte ska skada sig. Föremål och ämnen som kan skada djuren får inte vara placerade eller förvaras så att de är åtkomliga för djuren.

9 § Om flera djur hålls i hyllsystem ska dessa vara utformade så att spillning och dylikt avfall inte kan förorena lägre belägna utrymmen.

Utrymmen

10 § Ett förvaringsutrymme ska vara tillräckligt stort för att möjliggöra de rörelser och den motion som varje djur behöver.

Bottenmaterial

11 § Ett förvaringsutrymme ska vara försett med bottenmaterial och bomaterial om det behövs för att tillgodose djurens behov. Bottenmaterial och bomaterial ska då finnas i en för djurarten och djurens ålder tillräcklig mängd och vara av god kvalitet samt i övrigt beskaffat så att djuren inte kan skadas av gifter, mögel eller damm.

Inredning

12 § Ett förvaringsutrymme ska innehålla inredningsmaterial, som ger de klättermöjligheter, gräv- och gömstmöjligheter, viloplats, och gömställen samt bad-, sim- och dykmöjligheter, som varje djurart behöver för att kunna utöva sitt naturliga beteende.

13 § Utfodrings- och vattningssystem ska vara utformade, dimensionerade och placerade så att de medger ett för varje djur lugnt och naturligt intag av foder och vatten.

Klimat

14 § Djur ska hållas i ett klimat som är anpassat efter varje djurs behov och till djurhållningsformen.

SJVFS 2012:

Allmänna råd till 4 kap. 14 §

Förändringar av omgivningstemperaturen bör ske successivt. Ett djur bör inte flyttas mellan inomhushållning och utomhushållning när det medför stora temperaturförändringar för djuret.

15 § Djur får endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden:

Ammoniak 10 ppm

Koldioxid 3 000 ppm

16 § Luftens innehåll av organiskt damm ska hållas lågt.

17 § Till- och frånluftsflöden i lokaler och förvaringsutrymmen för djur ska vara utformade så att de inte orsakar ett för djuren skadligt drag.

18 § Om ett djur hålls utomhus ska det ha ett efter sitt behov anpassat skydd mot stark värme, nederbörd, fukt, blåst, kyla och andra djur. Marken ska vara tillräckligt dränerad så att den inte blir sörjig under normala väderleksförhållanden.

Belysning

19 § I ett förvaringsutrymme ska det finnas god tillgång till direkt dagsljus eller artificiell belysning, så att djuret eller djuren kan utföra normala aktiviteter och beteenden och så att tillsyn och vård kan ske utan svårigheter. Ljusintensiteten ska regleras så att den inte orsakar obehag eller skada. Ljuset ska anpassas så att dygnet delas upp i dag och natt på ett sätt som motsvarar djurets eller djurens naturliga dygnsrytm.

Allmänna råd till 4 kap. 19 §

Albinodjur som saknar ögonpigment bör ha möjlighet att dra sig undan till skuggade platser och bör inte utsättas för en kontinuerlig ljusintensitet som överstiger 50 lux. Fåglar i stora besättningar bör ha ett svagt ljus under natten så att nattpanik undviks.

Buller

20 § Djur får inte utsättas för buller av sådan nivå och frekvens att det påverkar djurens hälsa menligt. De får endast tillfälligtvis utsättas för buller överstigande 65 dBA.

Tillsyn och skötsel

21 § Tillsynen ska ske på ett för djuren betryggande sätt och normalt minst en gång dagligen.

22 § Rengöring av ett förvaringsutrymme och byte av bottenmaterial, strömedel och bomaterial ska ske med sådana intervall att en god hygien upprätthålls.

Allmänna råd till 4 kap. 22 §

Ett förvaringsutrymme för djur bör rengöras och utgödsplas minst en gång per vecka om inte systemet för djurhållning är uppbyggt för andra rutiner som ger minst lika god hygien. Vatten till vattenlevande djur bör renas kontinuerligt med pump och filteranläggning samt bytas vid behov.

23 § Om flera djur hålls tillsammans ska djur som dött avlägsnas samma dag.

24 § Automatiska utfodrings- och vattningssystem ska kontrolleras med sådana intervall att funktionen och renheten kan upprätthållas.

Foder

25 § Djur ska ha fri tillgång till rent dricksvatten om inte annat anges i 7 och 8 kap.

26 § Djur ska ha daglig tillgång till foder om inte annat anges i 9 – 13 kap. Foder ska vara av lämplig struktur, av god hygienisk kvalitet och tillgodose varje djurs näringsbehov.

5 kap. Särskilda bestämmelser för zooutiker, djurgrossistanläggningar och liknande anläggningar

1 § För djurhållning i zooutiker, djurgrossistanläggningar och liknande anläggningar gäller bestämmelserna i detta kapitel utöver övriga bestämmelser i dessa föreskrifter.

2 § Olika arter av gnagare, ormar, ödlor eller sköldpaddor ska hållas åtskilda. Mycket närbesläktade arter av ormar, ödlor eller sköldpaddor får dock hållas tillsammans. Kaniner får inte hållas tillsammans med gnagare, med undantag av marsvin.

3 § Könsmogna kaniner och gnagare som hålls för försäljning ska vara könssorterade. Könsmogna okastrerade kaninhanor får inte hållas tillsammans.

4 § Avel och uppfödning av djur får inte ske i en butiklokal eller annan lokal till vilken kunder har tillträde.

5 § Kampfiskhanor får inte hållas inom synhåll för varandra och inte heller så att de kan se sig själva i en spegel.

Fiskar får aldrig hållas i en vattenvolym understigande 1 liter. Vattenytan ska vara minst 1 dm².

Allmänna råd till 5 kap. 6 §

Inredningar och föremål bör inte flyttas mellan burar, terrarier eller akvarier utan att vara rengjorda och desinficerade. I anläggningar med flera akvarier bör en separat håv användas för varje akvarium. Om hälsotillståndet hos djur som ska införas i en anläggning är osäkert bör de, innan de tas dit, hållas i karantän under minst 2 veckor.

6 § Djur som har smittsamma sjukdomar eller parasiter får inte föras in i eller hållas i en zooutik, djurgrossistanläggning eller liknande anläggning om de inte kan isoleras på ett tillfredsställande sätt. Även i övrigt ska de åtgärder vidtas som behövs för att förebygga utbrott och spridning av sjukdomar.

7 § Veterinär verksamhet eller andra former av konsultations- eller serviceverksamhet, som innebär mottagning av djur, får inte bedrivas i en zooutik, djurgrossistanläggning eller liknande anläggning.

SJVFS 2012:

Inackordering av djur får dock förekomma liksom mottagning av djur för kloklippning eller liknande åtgärder. Detta gäller under förutsättning att dessa djur inte hålls i samma utrymme som, eller på annat sätt kommer i kontakt med, de djur som hålls i butiken eller anläggningen. Dessutom gäller att inackordering av djur inte får ske i ett utrymme till vilken kunder har tillträde.

8 § Lokaler och utrustning ska vara anpassade till de aktuella djurslagen.

9 § Det ska finnas minst en särskild plats för rengöring och diskning av flyttbara förvaringsutrymmen, inredningar, matskålar och annan utrustning som har kommit i kontakt med djur. Rengöring av utrustning och föremål som har kommit i kontakt med reptiler får inte ske på de platser där utrustning från andra djur hanteras.

10 § Det ska finnas minst en avskild plats, för isolering och skötsel av sjuka eller skadade djur, dit kunder inte har tillträde. Detta gäller dock inte för fiskar.

11 § Förvaringsutrymmen ska vara utformade och placerade så att djuren inte störs i onödan av andra djur eller av människor. Minst en sida i ett förvaringsutrymme ska vara skyddad mot insyn. Burar med fåglar ska vara placerade så att deras högsta punkt med full yta är minst 150 cm över golvet. Detta gäller dock inte för marklevande burfåglar.

Allmänna råd till 5 kap. 11 §

Taket och tre väggar i en bur med fåglar bör vara skyddade från insyn. Fåglar och däggdjur bör förvaras avskilda från kunderna och exponeras genom ett fönster eller en glasad vägg. Endast personal och presumtiva köpare bör ha tillträde till exponeringsplatsen.

12 § Köttätande djur och djur som är eller skulle kunna utgöra deras bytesdjur ska hållas åtskilda på ett sådant sätt att de inte skadar eller stressar varandra.

13 § Djur får inte hållas eller förevisas i skyltfönster.

14 § De förvaringsutrymmen, som innehåller djur som är avsedda för försäljning, ska vara utformade så att ett utvalt djur är lätt att fånga utan att de övriga djuren utsätts för onödig stress.

Allmänna råd till 5 kap. 14 §

En fågelbur bör vara utformad så att det finns möjlighet att skjuta in en skiva, framifrån eller från sidan, som tillfälligt delar av buren så att infångandet av en utvald fågel underlättas.

15 § Ventilationen i anläggningen ska vara anpassad till de djurarter och det antal djur som hålls där.

16 § Djuren ska ha ett svagt ljus under natten.

17 § De lokaler som djuren förvaras i ska hållas rena.

18 § Ett förvaringsutrymme i vilket djuren sätts in omgångsvis ska, före varje insättning av en ny omgång djur, rengöras noggrant varvid bottenmaterial och bomaterial ska bytas ut.

19 § I varje anläggning ska det finnas en kontinuerligt uppdaterad arbetsinstruktion med en plan för djurens skötsel. Arbetsinstruktionen ska innehålla anvisningar och rutiner för

1. foderhantering samt utfodring och vattning av djuren,
2. rengöring av djurutrymmen, utrustning och lokaler,
3. kontroll och manövrering av miljöstyrande system för belysning, uppvärmning, luftfuktning, vattenrening m.m.,
4. kontroll av djurens hälsotillstånd,
5. den särskilda skötsel som ska ges, och andra åtgärder som ska vidtas med, sjuka djur,
6. mottagning av nya djur,
7. leverans av djur, samt
8. nödsituationer.

6 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av burfåglar

Allmänt om hållande av burfåglar

1 § Burfåglar av arter som i naturen inte lever solitärt ska hållas i par eller i grupp i ett gemensamt djurutrymme. Individtätheten ska anpassas så att fåglarna inte stressar eller skadar varandra.

Om en fågel är onormalt aggressiv mot andra fåglar så att det finns en uppenbar risk att den skadar dem, får den utan hinder av första stycket hållas ensam i ett separat utrymme. Den ska dock kunna kommunicera visuellt och verbalt med en eller flera individer som tillhör samma art eller släkte.

Första stycket gäller inte om burfåglarnas behov av att vara tillsammans med andra fåglar istället tillfredsställs genom kontakt med människor.

Allmänna råd till 6 kap. 1 §

Om det är nödvändigt för att undvika onödigt stress, när fåglar hålls i separata utrymmen, kan man avgränsa burarna så att fåglarna har möjlighet att välja om de vill exponera sig för varandra eller inte.

Om fågelns behov av social kontakt ska täckas av en mänsklig kontakt bör det sociala umgänget med människan vara i tillräcklig omfattning för att minska risken för att onormala beteenden ska uppkomma.

2 § Begränsning av flygförmågan hos fåglar får endast ske om

1. fågeln är över ett år gammal,
2. fågeln inte kan tränas att använda flygsele,
3. begränsningen utförs genom vingtrimning, och
4. begränsningen omfattar högst sex månader per kalenderår.

Vingtrimning ska ske på så sätt att fågeln efter begränsningen har god stabilitet och tillräcklig lyftkraft för att eliminera risken att den skadar sig när den försöker flyga.

Om det finns veterinärmedicinska skäl får en fågels flygförmåga, utan hinder av första stycket punkt 4, begränsas under längre tid än sex månader per kalenderår.

3 § En burfågel får inte tjudras via en fotring. Ett koppel, som hanteras av en människa, får dock tillfälligtvis fästas vid fågeln via en flygsele eller motsvarande.

4 § En fågelunge som är beroende av att matas ska hållas tillsammans med minst en matande vuxen fågel om den inte handmatas av människor.

SJVFS 2012:

Allmänna råd till 6 kap. 4 §

Handmatning bör bara ske om de vuxna fåglarna inte matar ungarna eller om de vuxna fåglarnas beteende är skadligt för ungarna.

Fågelungar av nedanstående släkten och arter bör efter kläckningen hållas tillsammans med minst en matande vuxen fågel enligt följande:

<i>undulat</i>	<i>minst 6 veckor</i>
<i>nymfkakadua</i>	<i>minst 7 veckor</i>
<i>dvärgpapegojor (Agapornis spp.)</i>	<i>minst 6 veckor</i>
<i>kanariefågel</i>	<i>minst 30 dagar</i>
<i>sebrafink</i>	<i>minst 30 dagar</i>
<i>måsfink</i>	<i>minst 30 dagar</i>
<i>risfågel</i>	<i>minst 30 dagar.</i>

Unghanar som börjat färga ut bör dock inte hållas tillsammans med faderfågeln.

5 § Häckande burfåglar får inte tillåtas att producera så många kullar i sträck att det påverkar deras hälsa menligt.

Allmänna råd till 6 kap. 5 §

Häckande burfåglar bör inte ges möjlighet att få fler än två kullar i sträck under en häckningsperiod. Om en kull innehållit endast ett fåtal ungar kan dock fåglarna ges möjlighet att få tre kullar under perioden.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

6 § Marklevande burfåglar får inte hållas på nätgolv.

Utrymmen

7 § Burfåglar ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:1.

Bottenmaterial

8 § Botten i burar till marklevande burfåglar ska vara täckt med strömedel.

Inredning

9 § Burfåglar ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö som stimulerar dem att utföra sina naturliga beteenden och förhindrar att de utvecklar beteendestörningar.

Allmänna råd till 6 kap. 9 §

Miljön bör innehålla material och anordningar att klättra, gunga och hoppa på, material eller föremål att gnaga på och plocka sönder samt bottenstrat, inredning och foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. En för sysselsättning berikad miljö upprätthålls genom att berikningsföremål och metoder byts ut med så täta intervaller att fågeln inte tappat intresset och slutar använda föremålen. Burfåglar bör dagligen ha tillgång till utrymmen där det kan utföra naturliga rörelsemönster såsom t.ex. flygning.

10 § Burfåglar av arter som inte är enbart marklevande ska ha minst två rena sittpinnar. Om flera fåglar hålls tillsammans ska det finnas sittpinnar i sådan omfattning att alla fåglar kan sitta på pinne samtidigt utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår.

Allmänna råd till 6 kap. 10 §

Om flera burfåglar hålls tillsammans bör den totala längden av alla sittpinnar tillsammans vara större än det dubbla måttet på fåglarnas sammanlagda bröstbredd.

11 § Sittpinnarna ska vara av en grovlek som är anpassad till fågelns fotstorlek och vara tillverkade av ett material som, utan att vara slipande, ger fågelns ett tillräckligt fotfäste.

Allmänna råd till 6 kap. 11 §

Minst en sittpinne bör vara så grov att fågelns inte kan få tårna att mötas runt den. Sittpinnarna bör ha olika diameter eller form så att fågelns kan träna sina fötter med olika grepp. Sittpinnar bör vara tillverkade av trä eller annat material med liknande egenskaper.

12 § Sittpinnarna ska vara placerade så att burens volym kan utnyttjas till längsta möjliga flygsträcka och så att fåglarnas spillning inte förorenar mat, vatten eller andra fåglar samt så att fåglarnas stjärtfjädrar inte annat än tillfälligtvis kommer i kontakt med foder, vatten eller burgolv.

Allmänna råd till 6 kap. 12 §

I en rektangulär bur bör minst två sittpinnar vara placerade på tvären i var sin ände av burens. Inredning bör inte placeras mellan sittpinnarna på ett sådant sätt att fåglarnas flygmöjligheter inskränks.

13 § Marklevande burfåglar ska ha en inredning på burbotten där de kan söka skydd.

14 § Sandbadande burfåglar ska ha ren och finkornig sand för sandbad.

15 § Badande burfåglar ska ha rent badvatten. Fågelbadets utformning och djup ska vara anpassat till fåglarnas storlek och art. Ett fågelbad får inte vara djupare än att fåglarna bottnar.

Klimat

16 § Burfåglar får hållas vid lägre temperaturer än vad arten under normala väderleksförhållanden utsätts för i vilt tillstånd, under förutsättning att detta inte påverkar deras hälsa menligt och att de ges möjlighet att vänja sig successivt till den lägre temperaturen. Burfåglar ska alltid ha tillgång till ett utrymme där temperaturen överstiger 0°C.

Belysning

17 § Häckande burfåglar och burfåglar som hålls i en för dem ny miljö ska ha ett svagt ljus under natten.

SJVFS 2012:

Foder

18 § Om flera burfåglar hålls tillsammans ska alla, utan att hindras av varandra, kunna nå fodret.

Burfåglar med hög ämnesomsättning eller särskilda behov ska ha fri tillgång till foder.

Allmänna råd till 6 kap. 18 §

Om flera burfåglar hålls tillsammans bör fodret vara tillgängligt så att minst en tredjedel av fåglarna har möjlighet att äta samtidigt. Tomma fröskal som samlas i foderbehållare bör avlägsnas så ofta att fodret alltid är åtkomligt för fåglarna.

Små burfåglar, av mindre längd än 15 cm, samt burfåglar som huvudsakligen äter nektar, frukter eller insekter bör ha fri tillgång till foder. Häckande burfåglar bör ha fri tillgång till foderkalk. Små burfåglar och fröätande burfåglar som inte skalar fröna bör ha fri tillgång till matsmältningsgrus. Små fågelarter, såsom kanariefåglar och liknande, bör ges matsmältningsgrus med en kornstorlek på 0,8 - 1,2 mm. Större fågelarter kan även ges matsmältningsgrus med en kornstorlek på 1,2 - 2,0 mm.

7 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av tamillrar

Allmänt om hållande av tamillrar

1 § Tamillervalpar ska hållas tillsammans med modern, eller en likvärdig ersättare för henne, så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad.

Allmänna råd till 7 kap. 1 §

Tamillervalpar bör inte skiljas från modern, eller hennes ersättare, innan de uppnått åtta veckors ålder.

2 § En tamiller får inte vara försedd med nosring. En tamiller under jakt får inte vara försedd med sele eller annat halsband än pejlhalsband.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

3 § En tamiller får inte hållas på nätgolv.

Utrymmen

4 § Tamillrar ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:2.

Inredning

5 § En tamiller ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö.

Allmänna råd till 7 kap. 5 §

En för sysselsättning berikad miljö bör innehålla material och anordningar att klättra på, hoppa upp på eller krypa under, bottenmaterial som ger gräv möjligheter

eller foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende och ger möjligheter att samla ett foderförråd.

6 § En tamiller ska ha en bolåda eller bohåla med rent och torrt bomaterial. Om flera djur hålls tillsammans ska det finnas bolådor eller bohålor i sådan omfattning att alla djur samtidigt kan få plats i dem utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår.

7 § Bomaterialet ska ha långa strukturer så att det kan flätas samman.

Allmänna råd till 7 kap. 7 §

Flätbart bomaterial bör bestå av halm, hö, träull, rivet papper eller dylikt.

8 § En tamiller som hålls utomhus ska ha en bolåda eller bohåla som skyddar mot kyla.

Allmänna råd till 7 kap. 8 §

En bolåda bör inte vara för stor, så att djuret eller djuren till följd härav får svårt att hålla värmen. Om det behövs för att hindra drag bör ingången vara försedd med ett vindfång. Ingångsöppningen bör vara liten och ha hög tröskel. Om det behövs för att skydda mot regn eller kyla bör ingångsöppningen vara täckt med förhänge eller ha en svänglucka.

9 § En tamillerhona med valpar ska under avvänjningsperioden ha tillgång till en plats som är avsedd för honan och oåtkomlig för valparna.

Foder

10 § Om en tamiller hålls utomhus eller i ett uppvärmt utrymme och temperaturen understiger 0°C ska den ges uppvärmt dricksvatten vid minst två tillfällen per dygn.

8 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av kaniner och gnagare

Allmänt om hållande av kaniner och gnagare

1 § Gnagare, utom gulldamstrar, ska hållas i par, av samma eller motsatt kön, eller i grupp. Detta gäller inte om det finns särskilda skäl.

Tidpunkten för, och tillvägagångssättet vid, sammanförandet av djur till par eller grupp ska väljas med hänsyn till djurens art, ålder och kön samt andra omständigheter, så att risken för osämja minimeras.

En hona får inte kontinuerligt hållas tillsammans med en könsmogen okastrerad hane.

Allmänna råd till 8 kap. 1 §

Kaniner bör hållas i par eller grupp, när så är möjligt.

Par och grupper av kaniner eller gnagare bör sättas samman av unga djur och hållas stabila. Om vuxna djur ska sammanföras bör buren eller inredningen ändras så att den upplevs som en okänd plats för alla. Vuxna honor med diande ungar bör inte sammanföras i nya grupper. En grupp bör inte bestå av fler än tio vuxna djur. Djur som hålls i par eller grupp bör ha tillgång till gömställen eller föremål som ger dem möjlighet att komma utom synhåll för varandra. Könsmogna okastrerade hanar bör inte hållas tillsammans.

SJVFS 2012:

Unga kaniner bör könsorteras senast vid 12 veckors ålder.

2 § Guldhamstrar ska hållas ensamma från det att de börjar visa aggressivitet mot varandra. Guldhamstrar som tillhör samma kull får efter avvänjning fortsättningsvis hållas tillsammans till och med åtta veckors ålder.

3 § Kaniner och gnagare ska ha tillgång till gnagmaterial.

Allmänna råd till 8 kap. 3 §

Gnagmaterial bör utgöras av hårda fodermedel såsom knäckebröd, råa rotfrukter, färska grenar med bark eller dylikt.

4 § Kaniner och gnagare, som har en sådan lång eller ullig päls att de inte själva kan hålla sig rena, ska ges pälsvård.

Allmänna råd till 8 kap. 4 §

Angorakaniner bör klippas minst en gång var tredje månad.

5 § Kaninernas klor ska inspekteras regelbundet och klippas vid behov.

6 § Ungar av kanin och gnagare ska hållas tillsammans med modern, eller en likvärdig ersättare för henne, så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad.

Allmänna råd till 8 kap. 6 §

Ungar av kaniner och gnagare bör efter födseln hållas tillsammans med modern, eller hennes ersättare, enligt följande:

<i>kanin</i>	<i>minst 6 veckor</i>
<i>marsvin</i>	<i>minst 4 veckor</i>
<i>guldhamster</i>	<i>minst 3 veckor</i>
<i>dvärghamstrar</i>	<i>minst 3 veckor</i>
<i>gerbil</i>	<i>minst 3 veckor</i>
<i>brunnråtta</i>	<i>minst 3 veckor</i>
<i>husmus, gräsmus, taggmus</i>	<i>minst 3 veckor</i>
<i>chinchilla</i>	<i>minst 7 veckor</i>
<i>degusråtta</i>	<i>minst 5 veckor.</i>

Konstruktion av förvaringsutrymmen

7 § Golv av halt material ska vara försett med halkskydd.

8 § Kaniner och gnagare får inte hållas på nätgolv. Detta gäller dock inte då djuren hålls i betesburar eller andra utrymmen med direkt kontakt med marken.

Utomhusburar ska vara placerade så att djuren skyddas mot direkt solljus, vinddrag och nederbörd.

9 § Vintertid ska utomhusburar vara upphöjda från marken.

Utrymmen

10 § Kaniner och gnagare ska minst ha de utrymmen som framgår av bilagorna 1:3 respektive 1:4.

Bottenmaterial

11 § Burbotten i andra burar än betesburar ska vara täckt med ett för djuren anpassat strömedel.

Allmänna råd till 8 kap. 11 §

Strömedel till angorakaniner bör utgöras av halm.

Inredning

12 § Kaniner och gnagare ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö.

Allmänna råd till 8 kap. 12 §

En för sysselsättning berikad miljö bör innehålla material och anordningar att klättra på, hoppa upp på eller krypa under eller foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Grävande djur bör ha gräv möjligheter och hamstrande djur möjligheter att samla foderförråd.

13 § Marsvin ska ha sådan inredning att de kan söka skydd.

14 § Guldhamstrar, dvärghamstrar, gerbiler, taggmöss, chinchillor och degusråttor ska ha en bolåda med tak eller bohåla med rent och torrt bomaterial. Detta gäller även dräktiga kaninhonor från och med en vecka före beräknad förlossning till minst fyra veckor därefter. Om flera djur hålls tillsammans ska det finnas bolådor eller bohålor i sådan omfattning att de kan utnyttjas av alla djur samtidigt utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår.

15 § Kaniner, guldhamstrar, dvärghamstrar, gerbiler, brunråttor och möss ska ha bomaterial med långa strukturer så att det kan flätas samman.

Allmänna råd till 8 kap. 15 §

Flätbart bomaterial bör bestå av halm, hö, träull, rivet papper eller dylikt.

16 § Gerbiler ska ha ett gångsystem av rör eller liknande, eller sådant bottenmaterial som de kan gräva gångar i.

17 § Gerbiler, chinchillor och degusråttor ska ha ren och finkornig sand för pälsvårdande sandbad.

18 § Chinchillor ska ha minst två hyllor eller grenar i olika höjd och av sådan storlek och konstruktion att djuren kan sitta där naturligt och stadigt. Om flera djur hålls tillsammans ska det finnas hyllor eller grenar så att alla samtidigt kan få plats på dessa utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår.

19 § Degusråttor ska ha minst en spaningshylla eller annan utsiktsplats. Om flera hanar hålls tillsammans ska det finnas minst en utsiktsplats per hane.

SJVFS 2012:

20 § Kaniner ska ha tillgång till en hylla med tillräckligt utrymme för att kunna sitta på och under denna. Hyllan kan utgöras av bolådans tak. Om flera djur hålls tillsammans ska det finnas hyllutrymme så att alla samtidigt kan få plats på dessa utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår. Hyllans yta ska inte adderas till den totala tillgängliga burytan vid beräkning av burstorlek.

Klimat

21 § Gnagare får inte hållas vid temperaturer som understiger 0°C. De ska alltid ha tillgång till en plats där de kan uppnå termisk komfort.

Foder

22 § Guldhamstrar, dvärghamstrar, gerbiler, brunråttor och möss ska ha fri tillgång till foder. Kaniner, marsvin, chinchillor och degusråttor ska ha fri tillgång till grovfoder såsom hö eller gräs. Förändringar av foderstaten till kaniner, marsvin, chinchillor och degusråttor ska ske successivt. Detta gäller särskilt vid övergång från hö till färskt gräs. Marsvin ska ges daglig tillförsel av vitamin C.

Allmänna råd till 8 kap. 22 §

Om flera kaniner eller gnagare hålls tillsammans bör fodret vara tillgängligt så att alla djur har möjlighet att äta samtidigt. Hö och slaget gräs bör ges i höhäck.

Marsvin bör ges daglig tillförsel av vitamin C i form av tillskott i foder eller vatten, eller i form av C-vitaminrika grönsaker eller frukter. Om vitamin C ges i dricksvattnet bör detta bytas dagligen. Ett växande marsvin bör inta 1 mg vitamin C per kg kroppsvikt och dag. Ett vuxet marsvin bör inta 10 mg per kg kroppsvikt och dag, och en dräktig hona bör inta 30 mg per kg kroppsvikt och dag.

23 § Om kaniner hålls utomhus eller i ett uppvärmt utrymme och temperaturen understiger 0°C ska de ges uppvärmt dricksvatten vid minst två tillfällen per dygn.

9 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av ormar och ödlor

Allmänt om hållande av ormar och ödlor

1 § Om ormar eller ödlor, av arter som i naturen lever i tempererade områden, ges möjlighet till vintervila ska detta ske regelbundet i årligen återkommande perioder och på ett sätt som motsvarar de naturliga förhållandena. Under vintervila gäller inte bestämmelserna i 5, 8 - 12, 14, 15, 19 och 20 §§. Inför vintervila ska djuren förberedas genom en tid med successivt lägre omgivningstemperatur, minskad ljustillgång och fodertillgång.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

2 § I ett terrarium för ormar eller ödlor ska dörrar, lock, skjutglas och dylikt vara väl inpassade och säkrade med reglar, haspar eller motsvarande.

3 § På insidan av ett terrarium får väggar, tak samt skydd för ventilationsöppningar och dylikt inte ha skarpa kanter eller raspliknande ytor mot vilka en orm eller ödla kan skada nos eller fötter om den gör forceringsförsök.

4 § Ett terrarium med giftormar eller giftödlor ska vara låst när inte utfodring, rengöring eller annan skötsel och hantering av djuren utförs. Terrariet ska även vara försett med en skylt med korrekt artnamn samt en varningsskylt med upplysning om att terrariet innehåller giftormar eller giftödlor. En lokal i vilken ett terrarium med giftormar eller giftödlor förvaras ska vara rymningssäker. Ventiler och liknande öppningar i sådana lokaler ska vara försedda med nät eller andra anordningar som omöjliggör för djuren att ta sig ut. Dörrar och fönster ska hållas stängda.

Utrymmen

5 § Ormar av trädlevande och marklevande arter samt ödlor av trädlevande, klipplevande och marklevande arter ska minst ha de utrymmen som framgår av bilagorna 1:5 respektive 1:6.

Allmänna råd till 9 kap. 5 §

För bedömning av om olika ormarter är trädlevande eller marklevande, se bilaga 2:1, kolumn A. För bedömning av om olika ödlearter är trädlevande, klipplevande eller marklevande, se bilaga 2:2, kolumn A.

Bottenmaterial

6 § Terrariets botten ska vara täckt med ett bottenmaterial som är anpassat efter orm- eller ödleartens behov. Ormar och ödlor, av arter som är utpräglat grävande, ska ha ett löst, grävbart bottenmaterial av torv, täckbark, jord, sand eller dylikt. Ormar och ödlor av arter som i naturen lever i sand ska ha sand som bottenmaterial. Bottenmaterialets innehåll av fukt ska vara anpassat efter orm- eller ödleartens behov.

Allmänna råd till 9 kap. 6 §

Marklevande orm- och ödlearter bör alltid ha tillgång till torra ställen i bottenmaterialet. För bedömning av om olika ormarter bör ha sand som bottenmaterial, se bilaga 2:1, kolumn B. För bedömning av om olika ödlearter bör ha sand som bottenmaterial, se bilaga 2:2, kolumn B.

Inredning

7 § Ormar och ödlor ska ha gömställen eller, när det gäller kamouflagetecknade djur, en kamouflerande inredning som liknar djurens kamouflageteckning. Gömställen och kamouflerande inredningar ska vara placerade med hänsyn till ormarnas eller ödlornas levnadssätt. Om flera djur hålls tillsammans ska alla samtidigt kunna utnyttja gömställen eller kamouflerande inredningar.

Allmänna råd till 9 kap. 7 §

Ett gömställe bör bestå av ett föremål eller en inredning som en orm eller ödla kan krypa in i eller under och som skyler hela kroppen. Ett gömställe att krypa in i bör inte vara större än att ormar eller ödlor som uppehåller sig där kan känna kontakt med väggar eller tak.

Ormar eller ödlor som gömmer sig genom att gräva ned sig bör ha ett finfördelat bottenmaterial av sand, torv, mossa, torra löv eller dylikt i ett lager som är minst lika tjockt som ormens eller ödlaans kroppsdiameter.

En kamouflerande inredning för marklevande kamouflagetecknade ormar eller ödlor bör bestå av växter, utströdda löv eller dylikt. En kamouflerande inredning för

SJVFS 2012:

trädleevande kamouflagetecknade ormar eller ödlor bör bestå av ett bladverk eller dylikt.

För bedömning av om olika ormarter är trädleevande eller marklevande, se bilaga 2:1, kolumn A. För bedömning av om olika ödlearter är trädleevande, klipplevande eller marklevande, se bilaga 2:2, kolumn A.

8 § Ormar och ödlor av arter som i naturen lever vid vatten ska ha badvatten av minst sådan volym att de kan sänka ned hela sin kropp under vattenytan.

Badvatten till ormar ska på något ställe ha ett sådant djup att ormarna kan vila på botten med kroppen under vattnet och huvudet ovanför vattenytan. Om det finns flera ormar i terrariet ska alla samtidigt få plats i vattnet.

Badvatten till ödlor ska ha en övergång mellan land och vatten som är utformad så att ödlorna lätt kan ta sig i och ur vattnet.

Allmänna råd till 9 kap. 8 §

För bedömning av om olika ormarter bör ha badvatten, se bilaga 2:1, kolumn B.

För bedömning av om olika ödlearter bör ha badvatten, se bilaga 2:2, kolumn B.

9 § Trädlevande ormar ska ha grenar eller dylikt så att de kan röra sig och vila ovan mark med stöd för kroppen på flera ställen.

Allmänna råd till 9 kap. 9 §

För bedömning av om olika ormarter är trädleevande eller marklevande, se bilaga 2:1, kolumn A.

10 § Ormar av arterna smaragdboa (*Corallus caninus*), trädpiyton (*Morelia viridis*) och madagaskarträdboa (*Boa mandrita*) ska ha minst en horisontell gren av sådan grovlek att ormarna kan vila i loopställning.

Allmänna råd till 9 kap. 10 §

En gren där en orm ska kunna vila i loopställning bör vara ungefär lika grov som ormens kropp.

11 § Trädlevande ödlor ska ha klättermgrenar, bladväxter eller dylikt så att de utan svårighet kan röra sig och vila ovan mark. Horisontella viloplatsar, av sådan storlek att en ödla kan ligga naturligt med stöd för hela kroppen, ska finnas i sådan omfattning att alla ödlor i terrariet samtidigt ska kunna få en sådan plats utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår.

Allmänna råd till 9 kap. 11 §

En gren där en trädleevande ödla kan ligga naturligt och stadigt bör ha en diameter som är minst lika med diametern på ödlans kropp.

För bedömning av om olika ödlearter är trädleevande, klipplevande eller marklevande, se bilaga 2:2, kolumn A.

12 § Klipplevande ödlor ska ha klättermföremål med hyllor och vertikala skrovliga ytor.

Allmänna råd till 9 kap. 12 §

För bedömning av om olika ödlearter är trädleevande, klipplevande eller marklevande, se bilaga 2:2, kolumn A.

Klimat

13 § Ormar och ödlor ska hållas vid ett klimat som liknar artens naturliga mikroklimat.

14 § I ett terrarium med ormar eller ödlor ska det finnas platser med olika temperaturer, som gradvis övergår i varandra, så att djuren kan välja att vistas på olika platser för att upprätthålla sin optimala kroppstemperatur. Detta gäller inte för ormar och ödlor som hålls vid en konstant temperatur, som är lika med deras optimala kroppstemperatur.

Allmänna råd till 9 kap. 13 och 14 §§

För bedömning av lämpliga temperaturintervall för olika ormarter, se bilaga 2:1, kolumn C. För bedömning av lämpliga temperaturintervall för olika ödlearter, se bilaga 2:2, kolumn C.

15 § En värmekälla ska ge värme, på ett sätt som är anpassat till orm- eller ödleartens levnadssätt, och kunna utnyttjas av djuret där det helst uppehåller sig. Om flera ormar eller ödlor hålls tillsammans ska alla samtidigt kunna utnyttja uppvärmningsplatser. I terrarium med dagaktiva orm- eller ödlearter, som i naturen utnyttjar direkt solbestrålning för att uppta värme, ska de varmaste platserna ha hög ljusintensitet.

Allmänna råd till 9 kap. 15 §

Trädlevande ormar samt trädlevande och klipplevande ödlor bör ha uppvärmningsplatser med strålningsvärme ovan mark. Marklevande solande ormar och ödlor bör ha uppvärmningsplatser med strålningsvärme på marken. Marklevande ormar och ödlor som upptar värme via föremål bör ha ledningsvärme på marken. Dagaktiva ödlor som i naturen ofta exponerar sig för solljus bör ges möjlighet att syntetisera vitamin D₃ genom regelbunden exponering för ofiltrerat ultraviolett ljus (UV-B) med en våglängd av ca 290 - 320 nm. Bestrålning med UV-ljus bör ske rakt ovanifrån och på tillräckligt avstånd för att undvika ögonskador.

För bedömning av om olika ormarter är trädlevande eller marklevande, se bilaga 2:1, kolumn A. För bedömning av om olika ödlearter är trädlevande, klipplevande eller marklevande, se bilaga 2:2, kolumn A.

16 § Temperaturen på en uppvärmningsplats får inte överstiga +50°C. Lampor, element och andra värmekällor med en yttemperatur över +50°C ska vara försedda med skydd eller vara placerade så att djuren inte kan komma i direkt kontakt med dem.

17 § Luftfuktigheten ska vara särskilt anpassad efter orm- eller ödleartens behov.

Allmänna råd till 9 kap. 17 §

För bedömning av lämplig luftfuktighet för olika ormarter, se bilaga 2:1, kolumn D. För bedömning av lämplig luftfuktighet för olika ödlearter, se bilaga 2:2, kolumn D.

Luftfuktigheten i ett terrarium med ormar eller ödlor bör höjas inför förestående hudömsning.

SJVFS 2012:

Tillsyn och skötsel

18 § Vid utfodring av flera ormar eller ödlor samtidigt ska utfodringen övervakas på ett sådant sätt att ormarna eller ödlorna inte skadar varandra.

Foder

19 § Ormar och ödlor av arter som dricker vatten från droppar på sin kropp eller på föremål ska ha tillgång till droppande vatten eller dagligen sprayas med vatten.

Allmänna råd till 9 kap. 19 §

För bedömning av om olika ormarter bör ha droppande eller sprayat dricksvatten, se bilaga 2:1, kolumn B. För bedömning av om olika ödlearter bör ha droppande eller sprayat dricksvatten, se bilaga 2:2, kolumn B.

20 § Ormar och ödlor ska utfodras med ett för arten anpassat foder i sådan mängd och med sådana intervall att de upprätthåller ett medelgott hull.

10 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av sköldpaddor

Allmänt om hållande av sköldpaddor

1 § Om sköldpaddor, av arter som i naturen lever i tempererade områden, ges möjlighet till vintervila ska detta ske regelbundet i årligen återkommande perioder och på ett sätt som motsvarar de naturliga förhållandena. Under vintervila gäller inte bestämmelserna i 3, 6 - 9, 11, 12 och 15 §§. Inför vintervila ska djuren förberedas genom en tid med successivt lägre omgivningstemperatur, minskad ljusstillgång och fodertillgång.

2 § En sköldpadda får inte tjudras.

Utrymmen

3 § Landsköldpaddor, sumpsköldpaddor och vattensköldpaddor ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:7.

Allmänna råd till 10 kap. 3 §

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

Bottenmaterial

4 § Terrariets botten ska vara täckt med ett bottenmaterial som är anpassat efter sköldpaddsortens behov. Land- och sumpsköldpaddor, av arter som är utpräglat grävande, ska ha ett löst, grävbart bottenmaterial av torv, täckbark, jord, sand eller dylikt i ett lager med en tjocklek som minst motsvarar höjden på sköldpaddans skal. Bottenmaterialets innehåll av fukt ska vara anpassat efter sköldpaddsortens behov.

Allmänna råd till 10 kap. 4 §

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

Inredning

5 § Landsköldpaddor och sumpsköldpaddor ska ha sådan inredning att de kan söka skydd. Om flera sköldpaddor hålls tillsammans ska alla samtidigt kunna söka skydd.

Allmänna råd till 10 kap. 5 §

En inredning där landsköldpaddor eller sumpsköldpaddor kan söka skydd bör bestå av grottor, föremål, växter eller dylikt som helt eller delvis skyler djuren eller, för grävande sköldpaddsorter, av ett finfördelat bottenmaterial i ett lager med en tjocklek som minst motsvarar höjden på den största sköldpaddans skal och där djuren kan gräva ned sig.

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

6 § Landsköldpaddor ska ha vatten som de kan vada i.

7 § Sumpsköldpaddor ska ha badvatten. Vattnets djupaste del ska minst motsvara höjden på en vuxen sköldpaddas skal. Övergången mellan land och vatten ska vara utformad så att sköldpaddorna lätt kan ta sig i och ur vattnet.

8 § Vattensköldpaddor ska ha vatten av sådan volym att de kan simma, dyka och gömma sig i vattnet. Vattensköldpaddor ska ha möjlighet att gå upp på land. Landdelen ska vara belägen helt ovanför vattenytan och ge sköldpaddorna möjlighet att torka. Landdelen ska vara minst så stor att alla sköldpaddorna samtidigt kan få plats där. Övergången mellan vattnet och landdelen ska vara utformad så att sköldpaddorna lätt kan ta sig i och ur vattnet.

Allmänna råd till 10 kap. 6 - 8 §§

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

Allmänna råd till 10 kap. 8 §

Övergången mellan land och vatten bör på något ställe vara sluttande eller trappstegsformad.

9 § Vattensköldpaddor, av arter som i vilt tillstånd gömmer sig nedgrävda i sjöbottnen, ska i vattnet ha en mjuk botten, av finkornig sand eller dylikt, i ett lager med en tjocklek som minst motsvarar höjden på sköldpaddans skal.

Allmänna råd till 10 kap. 9 §

För bedömning av om olika vattensköldpaddsorter bör ha grävbar och mjuk botten i vattnet, se bilaga 2:3, kolumn B.

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

Klimat

10 § Sköldpaddor ska hållas vid ett klimat som liknar artens naturliga mikroklimat.

11 § I ett terrarium med sköldpaddor ska det finnas platser med olika temperaturer som gradvis övergår i varandra, så att djuren kan välja att vistas på olika platser för att upprätthålla sin optimala kroppstemperatur. Detta gäller inte för sköldpaddor som hålls vid en konstant

SJVFS 2012:

temperatur, som är lika med deras optimala kroppstemperatur. Vattensköldpaddor ska ha en vattentemperatur som motsvarar artens naturliga förhållanden.

Allmänna råd till 10 kap. 11 §

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

12 § En värmekälla ska ge värme, på ett sätt som är anpassat till sköldpaddsortens levnadssätt, och kunna utnyttjas av djuret där det helst uppehåller sig. Om flera sköldpaddor hålls tillsammans ska alla samtidigt kunna utnyttja uppvärmningsplatser. I ett förvaringsutrymme med dagaktiva sköldpaddsorter, som i naturen utnyttjar direkt solbestrålning för att uppta värme, ska de varmaste platserna ha hög ljusintensitet.

Allmänna råd till 10 kap. 12 §

Vattensköldpaddor bör ha strålningsvärme på landdelen. Dagaktiva sköldpaddor som i naturen ofta exponerar sig för solljus bör ges möjlighet att syntetisera vitamin D₃ genom regelbunden exponering för ofiltrerat ultraviolett ljus (UV-B) med en våglängd av ca 290 - 320 nm. Bestrålning med UV-ljus bör ske rakt ovanifrån och på tillräckligt avstånd för att undvika ögonskador.

För bedömning av om olika sköldpaddsorter är landsköldpaddor, sumpsköldpaddor eller vattensköldpaddor, se bilaga 2:3, kolumn A.

13 § Temperaturen på en uppvärmningsplats får inte överstiga +50°C. Lampor, element och andra värmekällor med en ytemperatur över +50°C ska vara försedda med skydd eller vara placerade så att sköldpaddorna inte kan komma i direkt kontakt med dem.

14 § Luftfuktigheten ska vara särskilt anpassad efter sköldpaddsortens behov.

Foder

15 § Sköldpaddor ska utfodras med ett för arten anpassat foder i sådan mängd och med sådana intervall att de upprätthåller ett medelgott hull.

11 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av glasögonkajmaner

Allmänt om hållande av glasögonkajmaner

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller vid hållande av glasögonkajmaner med en längd mellan nos och svansspets på mindre än en meter. Vid hållande av glasögonkajmaner med en längd mellan nos och svansspets på mer än en meter gäller bestämmelserna i 1 kap. 6 §.

Utrymmen

2 § Glasögonkajmaner ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:8.

Inredning

3 § Glasögonkajmaner ska ha vatten av sådan volym att de kan simma, dyka och gömma sig i vattnet. Vattnets djup ska vara anpassat till djurens storlek så att de kan vila med bakfötterna på botten, eller på ett föremål i vattnet, samtidigt som de har näsborrarna ovanför vattenytan.

4 § Glasögonkajmaner ska ha möjlighet att gå upp på land. Landdelen ska vara belägen helt ovanför vattenytan och ge djuren möjlighet att torka. Landdelen ska vara minst så stor att alla glasögonkajmanerna samtidigt kan få plats där. Övergången mellan vattnet och landdelen ska vara utformad så att kajmanerna lätt kan ta sig i och ur vattnet.

Allmänna råd till 11 kap. 4 §

Övergången mellan land och vatten bör på något ställe vara sluttande eller trappstegsformad.

Klimat

5 § Glasögonkajmaner ska hållas vid ett klimat som liknar artens naturliga mikroklimat.

6 § Glasögonkajmaner ska ha en lägsta vattentemperatur av +20°C.

7 § Uppvärmningsmöjligheter, som ger glasögonkajmanerna möjlighet att uppnå sin optimala kroppstemperatur, ska finnas på landdelen.

Allmänna råd till 11 kap. 7 §

Glasögonkajmaner bör ha strålningsvärme på landdelen.

8 § Temperaturen på en uppvärmningsplats får inte överstiga +50°C. Lampor, element och andra värmekällor med en yttemperatur över +50°C ska vara försedda med skydd eller vara placerade så att glasögonkajmanerna inte kan komma i direkt kontakt med dem.

Foder

9 § Glasögonkajmaner ska utfodras med ett för arten anpassat foder i sådan mängd och med sådana intervall att de upprätthåller ett medelgott hull.

12 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av groddjur

Allmänt om hållande av groddjur

1 § Om groddjur, av arter som i naturen lever i tempererade områden, ges möjlighet till vintervila ska detta ske regelbundet i årligen återkommande perioder och på ett sätt som motsvarar de naturliga förhållandena. Under vintervila gäller inte bestämmelserna i 4, 6, 9, 10 och 14 §§. Inför vintervila ska djuren förberedas genom en tid med successivt lägre omgivningstemperatur, minskad ljustillgång och fodertillgång.

SJVFS 2012:

Konstruktion av förvaringsutrymmen

2 § I ett terrarium eller akvarium för groddjur ska ventilationsöppningar samt andra hål och springor vara särskilt säkrade med skydd. Dörrar, lock, skjutglas och dylikt ska vara väl inpassade så att djuren inte kan ta sig ut.

Allmänna råd till 12 kap. 2 §

Ett terrarium eller akvarium för groddjur bör vara försett med lock.

3 § Terrariets eller akvariets insida och inredning får inte ha vassa ytor eller innehålla vassa föremål.

Utrymmen

4 § Helakvatiska, halvkvatiska, marklevande och trädlevande groddjur ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:9.

Inredning

5 § Helakvatiska groddjur ska hållas i vatten.

6 § Halvkvatiska groddjur ska hållas i vatten med landdel. Landdelen ska ha grävbart bottenmaterial av jord, torv, mjuk mossa eller dylikt.

7 § Marklevande groddjur ska hållas på land med grävbart bottenmaterial av jord, torv, mjuk mossa eller dylikt.

Allmänna råd till 12 kap. 4 - 7 §§

För bedömning av om olika groddjursarter är trädlevande, marklevande, halvkvatiska eller helakvatiska, se bilaga 2:4, kolumn A.

8 § Bottenmaterialets innehåll av fukt ska vara anpassat efter groddjursartens behov.

Allmänna råd till 12 kap. 8 §

Marklevande och trädlevande groddjur bör alltid ha tillgång till fuktiga ställen i bottenmaterialet.

För bedömning av om olika groddjursarter är trädlevande, marklevande, halvkvatiska eller helakvatiska, se bilaga 2:4, kolumn A.

9 § Trädlevande groddjur ska ha klättergrenar, bladväxter eller dylikt så att de utan svårighet kan röra sig och vila ovan mark.

10 § Marklevande och trädlevande groddjur ska ha badvatten av minst sådan volym och sådant djup att alla djuren samtidigt kan sitta på botten med huvudet ovanför vattenytan.

Allmänna råd till 12 kap. 9 och 10 §§

För bedömning av om olika groddjursarter är trädlevande, marklevande, halvkvatiska eller helakvatiska, se bilaga 2:4, kolumn A.

11 § Groddjur ska ha gömställen eller, när det gäller kamouflagetecknade djur, en kamouflerande inredning som liknar djurens kamouflageteckning. Gömställen och kamouflerande inredningar ska vara placerade med hänsyn till groddjurens levnadssätt. Om flera djur hålls tillsammans ska alla samtidigt kunna utnyttja gömställen eller kamouflerande inredningar.

Helakvatiska groddjur ska ha gömställen på vattnets botten.

Allmänna råd till 12 kap. 11 §

Ett gömställe bör bestå av ett föremål eller en inredning som ett groddjur kan krypa in i eller under och som skyler hela kroppen. Ett gömställe att krypa in i bör inte vara större än att groddjur som uppehåller sig där kan känna kontakt med väggar eller tak.

Groddjur som gömmer sig genom att gräva ned sig bör ha ett finfördelat bottenmaterial av jord, torv, mossa eller dylikt i ett lager som är minst lika tjockt som djurets kroppsdiаметer.

En kamouflerande inredning för trädlevande kamouflagetecknade groddjur bör bestå av ett bladverk eller dylikt.

För bedömning av om olika groddjursarter är trädlevande, marklevande, halvkvatiska eller helakvatiska, se bilaga 2:4, kolumn A.

Klimat

12 § Groddjur ska hållas vid ett klimat som liknar artens naturliga mikroklimat.

13 § Luftfuktigheten ska vara särskilt anpassad efter groddjursartens behov.

Foder och vatten

14 § Groddjur ska utfodras med ett för arten anpassat foder i sådan mängd och med sådana intervall att de upprätthåller ett medelgott hull.

13 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av fiskar

Allmänt om hållande av fiskar

1 § Vid sammansättningen av olika fiskarter och individer ska hänsyn tas till deras eventuella stimbeteende samt till deras fördragsamhet eller ofördragsamhet med varandra så att aggressivitet och stress undviks.

Allmänna råd till 13 kap. 1 §

Utpräglade stimfiskar bör hållas i grupp med fiskar av samma art.

Konstruktion av akvarier

2 § Ett akvarium med fiskar ska vara försett med täckglas, nätlock eller liknande, eller med höga kanter ovanför vattenytan, om det behövs för att fiskarna inte ska hoppa ut.

3 § Fiskar får inte hållas i klotformade akvarier (guldfiskkupor) såvida inte kraven på volym, syresättning och inredning enligt 4 – 8 §§ är uppfyllda.

SJVFS 2012:

4 § Minst en sida av ett akvarium ska vara insynsskyddad om inte akvariets inredning ger fiskarna ett motsvarande skydd.

Utrymmen

5 § Vattnets volym, yta och djup ska vara anpassat efter fiskarnas storlek, antal och levnadssätt.

Allmänna råd till 13 kap. 5 §

Volymen bör inte understiga 40 liter om inte fiskarten är särskilt anpassad till vatten av små volymer. Ett akvarium bör inte innehålla fler än en fisk, som är upp till 5 cm lång, per liter vatten eller en fisk, som är upp till 10 cm lång, per fyra liter vatten. Fiskar som är kraftiga i förhållande till sin längd bör ha större vattenvolym per fisk.

Inredning och bottenmaterial

6 § Ett akvarium ska innehålla en inredning och en botten som motsvarar det som finns i varje fiskarts naturliga miljö.

Fiskar som i vilt tillstånd söker skydd bland föremål eller i botten ska ha tillgång till gömslen i akvariet.

Första stycket gäller inte vid sådan tillfällig fiskhållning som kräver särskilt god hygien, såsom karantän, lekförsök och yngeluppfödning.

Allmänna råd till 13 kap. 6 §

Gömslen bör bestå av tegelrör, krukskärvor, stengrottor eller dylikt, eller, för fiskar som gräver ned sig, en grävbar och mjuk botten.

Vattenkvalitet

7 § Vattnets beskaffenhet, såsom pH-värde, salthalt m.m., ska vara anpassat till respektive fiskart. Plötsliga förändringar av vattnets beskaffenhet ska undvikas om inte fiskarten är särskilt anpassad till sådana förändringar.

8 § Fiskar ska hållas i vatten som inte innehåller för fiskarna skadliga eller giftiga ämnen.

Vattnet ska renas eller helt eller delvis bytas ut innan innehållet av avfallsprodukter och överskottsfoder uppgår till för fiskarna skadliga halter.

Allmänna råd till 13 kap. 7 och 8 §§

Syresättning, koldioxidavgång och temperaturutjämning i vattnet bör underlättas med hjälp av en luftpump med luftsten eller en cirkulationspump.

Vattentemperatur

9 § Vattentemperaturen ska vara anpassad efter fiskartens behov.

Allmänna råd till 13 kap. 9 §

Vattnet bör värmas med doppvärmare om akvariets omgivningstemperatur är lägre än vad fiskarnas vattentemperatur ska vara.

Foder

10 § Fiskar ska utfodras med ett för arten anpassat foder i en sådan mängd och med sådana intervall att de upprätthåller ett medelgott hull.

14 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av brevduvor

Allmänt om hållande av brevduvor

1 § Brevduvor ska hållas i par, av samma eller motsatt kön, eller i väl fungerande grupper.

Allmänna råd till 14 kap. 1 §

Vuxna brevduvor bör inte hållas i större grupper än 20 par.

2 En fågelunge som är beroende av att matas ska hållas tillsammans med minst en matande vuxen fågel om den inte handmatas av människor.

Allmänna råd till 14 kap. 2 §

Handmatning bör bara ske om de vuxna fåglarna inte matar ungarna eller om de vuxna fåglarnas beteende är skadligt för ungarna.

Fågelungar bör efter kläckningen hållas tillsammans med minst en matande vuxen fågel i 4 veckor.

3 § Häckande brevduvor får inte tillåtas att producera så många kullar i sträck att det påverkar deras hälsa menligt.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

4 § Utrymme varifrån brevduvor får flyga fritt ska vara försett med start- och landningshylla av sådan storlek att duvorna kan starta och landa säkert.

Utrymmen

5 § Brevduvor som får flyga fritt minst två gånger per dag, ska hållas i utrymmen med minst de mått som anges i bilaga 1:10, tabell 1.

6 § Brevduvor som inte får flyga fritt ska hållas i utrymmen som består av både inomhusutrymme och utomhusvoljär med minst de mått som anges i bilaga 1:10, tabell 2.

Inredning

7 § Brevduvor ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö.

SJVFS 2012:

Allmänna råd till 14 kap. 7 §

En för sysselsättning berikad miljö bör innehålla foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende.

8 § Brevduvor ska ha tillgång till endera eller båda av sittpinnar och sitthyllor i sådan omfattning att alla fåglar kan sitta på pinne eller hylla samtidigt utan att konkurrens eller aggressivitet uppstår. Sittpinnarna ska dessutom, avseende bl.a. material och grovlek, vara konstruerade så att djuren inte riskerar att skadas eller har svårigheter att utnyttja dem.

Allmänna råd till 14 kap. 8 §

Sittpinnar och sitthyllor bör vara avgränsade så att endast en eller ett par brevdovor får plats så att konkurrens eller aggressivitet inte uppstår genom att duvorna bevakar sittpinnen eller sitthyllan.

9 § Sittpinnarna och sitthyllorna ska vara placerade så att fåglarnas spillning inte förorenar mat, vatten eller andra fåglar samt så att fåglarnas stjärtfjädrar inte annat än tillfälligtvis kommer i kontakt med foder, vatten eller burgolv.

10 § Häckande brevdovor ska ha tillgång till en hylla per häckande par av storlek enligt bilaga 1:10, tabell 3. Dessa hyllor ska vara försedda med rede av lämplig storlek och konstruktion. Häckande duvor som ej får flyga fritt, ska ha tillgång till lämpligt material att bädda i redet med.

Foder

11 § Alla brevdovor som hålls tillsammans ska, utan att hindras av varandra, kunna nå fodret.

12 § Om brevdovor hålls utomhus eller i ett uppvärmt utrymme och temperaturen understiger 0°C ska de ges uppvärmt dricksvatten vid minst två tillfällen per dygn.

13 § Brevduvor ska ha fri tillgång till matsmältningsgrus av lämplig kornstorlek.

15 kap. Särskilda bestämmelser för hållande av minigris

Allmänt om hållande av minigris

1 § Minigrisar ska hållas i par eller grupp. Detta gäller inte om deras behov av sällskap tillgodoses genom tillräcklig kontakt med människor. Tidpunkten för, och tillvägagångssättet vid, sammanförandet av djur till par eller grupp ska väljas med hänsyn till djurens ålder och kön samt andra omständigheter, så att risken för osämja minimeras.

2 § Minigriskultingar ska hållas tillsammans med modern, eller en likvärdig ersättare för henne, så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad.

Allmänna råd till 15 kap. 2 §

Minigriskultingar bör avvänjas vid tidigast 10 veckors ålder och ska då ha vant sig vid tillskottsfoder.

3 § En minigris får inte vara försedd med nosring eller andra anordningar som hindrar den från att böka.

4 § Minigrisarnas klövar ska inspekteras regelbundet och verkas vid behov.

Konstruktion av förvaringsutrymmen

5 § Ett utrymme där minigrisar vistas ska vara så konstruerat att minigrisarna har möjlighet att utnyttja olika delar av utrymmet till att ligga, äta och gödsla.

6 § Ett utrymme där minigrisar vistas ska ha golv med halkfri yta.

Utrymmen

7 § Minigrisar ska minst ha de utrymmen som framgår av bilaga 1:11.

8 § Det ska finnas ett särskilt utrymme där minigrisar som behöver särskild vård kan tas om hand.

Inredning

9 § Minigrisar ska hållas i en för sysselsättning berikad miljö med möjlighet att utföra naturliga beteenden såsom att böka. Minigrisar ska ha tillgång till halm, hö, torv eller motsvarande material av god kvalitet.

10 § Minigrisar ska ha tillgång till en plats där de kan uppnå termisk komfort.

11 § Avelshonor ska ha möjlighet att bygga bo innan grisningen. Där en avelshona med kull hålls, ska det fram till avvänjningen, finnas en avskild liggplats för smågrisarna som suggan inte har tillgång till.

12 § Minigrisar ska sommartid ges möjlighet att dagligen vistas utomhus i därför avsett utrymme eller på annat sätt. Vid vistelse utomhus i därför avsett utrymme, ska detta utrymme vara utformat så att det samtidigt innehåller torra områden, blöta områden som ger möjlighet till gyttebad vid stark värme och områden som ger möjlighet för djuren att böka.

13 § Om flera minigrisar hålls tillsammans ska alla, utan att hindras av varandra, kunna äta samtidigt.

14 § Om en minigris hålls utomhus eller i ett ouppvämt utrymme och temperaturen understiger 0°C ska den ges uppvärmt dricksvatten vid minst två tillfällen per dygn.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning⁴ träder i kraft beträffande 1 kap 1 §, 6 kap. 1 och 2 §§ och 8 kap. 10 § den XXX och i övrigt den XXX, då Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:16)

---

⁴ SJVFS 2012:XX

SJVFS 2012:

- om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby, upphör att gälla.
2. Utbildning som i enlighet med 2 kap. 3 § i de gamla föreskrifterna, har godkänts av Djurskyddsmyndigheten mellan 1 januari 2004 och 30 juni 2007 ska anses godkänd av Statens jordbruksverk.
  3. Den som, sedan före den 1 juli 2003, har hållit en rovfågel för sällskap eller hobby får, utan hinder av 1 kap. 5 § i de nya föreskrifterna, behålla djuret under dess återstående livstid om den hålls i enlighet med tidigare utfärdade särskilda instruktioner enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:110) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby.
  4. Den som, sedan före den 15 oktober 2003, har hållit en hybrid får, utan hinder av 1 kap. 5 § i de nya föreskrifterna, hålla djuret under dess återstående livstid.
  5. Den som, sedan före den 15 februari 2004, har hållit djur som omfattas av 1 kap. 6 § i de nya föreskrifterna får till och med den 31 december 2013, utöver vad som framgår av 1-5 kap. i de nya föreskrifterna, hålla djuret i enlighet med de utrymmeskrav, inklusive inredning och annan miljöberikning, som framgår av Lantbruksstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LSFS 1991:22) om djurhållning i djurparker m.m. i dess lydelse före den 15 februari 2004.
  6. Den som håller djur i enlighet med tidigare utgivna särskilda instruktioner enligt 1 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:110) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby, får även fortsättningsvis hålla djuret enligt dessa instruktioner.
  7. Den som, sedan före den 1 januari 1998, har hållit ett viltfångat djur för sällskap eller hobby enligt 6-13 kap. får utan hinder av 1 kap. 4 § behålla djuret under dess återstående levnad.

XXXXXXXXXX

(Enheten för sällskapsdjur)

BURFÅGLAR**1 Utrymme**

Fågelns längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per fågel vid grupphållning (m ²)	Minsta mått på längsta sidan (m)	Minsta höjd (m)
Upp till 15 ¹⁾	0,31	0,03	0,7	0,6
16-20 ²⁾	0,31	0,04	0,7	0,6
21-25 ³⁾	0,45	0,055	0,9	0,6
26-35 ⁴⁾	0,84	0,1	1,2	0,8
36-45	1,44	0,6	1,6	1,0
46-55	2,2	1,0	2,0	1,2
56-65	3,12	1,5	2,4	1,5
66-75	4,2	2,0	2,8	1,8
Mer än 75	6,5	3,0	3,6	1,8

- 1) Följande är exempel på fåglar vars längd normalt ligger inom intervallet: sebrafink, risfågel, måsfink, kanariefågel och kinesisk dvärgvaktel.
- 2) Följande är exempel på fåglar vars längd normalt ligger inom intervallet: undulat och dvärgpapegojor (*Agapornis* spp.).
- 3) Följande är exempel på fågel vars längd normalt ligger inom intervallet: diamantduva.
- 4) Följande är exempel på fåglar vars längd normalt ligger inom intervallet: nymfkakadua och skrattduva.

Måttet på fågeln tas från näbbspetsen till stjärtspetsen. Om stjärtfjädersnålen saknas uppskattas måttet som om fjädern fanns. För änkor och vidafinkar i praktdräkt bortses från de förlängda stjärtfjädrarna, dock ska utrymmet vara så stort att fåglarna kan röra sig utan att stjärtfjädrarna, mer än tillfälligtvis, kommer i kontakt med burens golv eller väggar.

Vid beräkning av minsta yta per fågel vid häckning, räknas endast föräldrafåglarna fram till dess att ungarna är flygfärdiga.

2 Utrymmets bredd

Utrymmets bredd ska vara minst 2 gånger fågelns längd, dock minst 45 cm.

TAMILLRAR**1 Utrymme**

Minsta tillåtna yta (m²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m²)	Minsta yta per avelshona med kull vid grupphållning (m²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd (m)
5	1	2,5	1	1

KANINER**1 Utrymme**

Kaninens vikt (kg)	Minsta tillåtna yta per djur (m ²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m ²)	Minsta yta per avelshona med kull vid grupphållning (m ²)	Minsta tillåtna yta per avelshona med kull (m ²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd (m)
≤ 2	0,5	0,3	0,7	0,7	0,6	0,5
> 2 - 3,5	0,7	0,3	0,7	0,7	0,6	0,6
> 3,5 -4,5	0,8	0,40	0,9	0,9	0,7	0,8
> 4,5 - 6,0	0,9	0,45	1,0	1,0	0,7	0,8
> 6,0	1,0	0,5	1,2	1,2	0,8	0,9

2 Utrymme i bolåda för avelshona med kull

Honans vikt	Minsta längd (cm)	Minsta bredd (cm)	Minsta höjd (cm)
≤ 2 kg	35	30	30
> 2 – 3,5 kg	35	30	35
> 3,5 – 4,5 kg	40	30	35
> 4,5 – 6,0 kg	45	35	40
> 6 kg	50	40	40

GNAGARE

1 Utrymme

Djurart/djurarter	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m ²)	Minsta yta per avelshona med kull vid grupphållning (m ²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd (m)
Marsvin	0,3	0,15	0,25	0,4	0,25
Guldhamster	0,12	0,06	0,15	0,25	0,2
Dvärghamstrar	0,09	0,045	0,045	0,2	0,2
Chinchilla	0,5	0,25	0,5	0,5	1,0
Degu	0,3	0,15	0,2	0,4	0,4
Brun råtta	0,18	0,06	0,08	0,3	0,3
Gerbil	0,12	0,06	0,15	0,25	0,2
Husmus	0,09	0,018	0,0275	0,2	0,2
Gräsmus, taggmus	0,09	0,03	0,075	0,2	0,2

Vuxna guldhamstrar får inte hållas tillsammans. Måtten gäller minsta yta vid grupphållning av avvanda guldhamstrar i samma kull upp till 8 veckors ålder och för ensam avelshona med kull.

2 Utrymme i bolåda

Djurart/djurarter	Minsta längd (cm)	Minsta bredd (cm)	Minsta höjd (cm)
Guldhamster	15	15	10
Dvärghamstrar	14	11	10
Chinchilla	30	25	20
Degu	20	15	13

ORMAR**1 Utrymme för ormar av trädlevande arter**

Ormens längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per orm vid grupphållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 35	0,03	0,015	0,17
36-40	0,04	0,02	0,2
41-50	0,06	0,03	0,25
51-75	0,12	0,06	0,4
76-100	0,25	0,12	0,5
101-125	0,4	0,2	0,65
126-150	0,55	0,27	0,75
151-175	0,75	0,37	0,85
Mer än 175	1,0	0,5	1,0

Ormens längd mäts från nosspetsen till svanspetsen.

För trädlevande ormar gäller att andra mått än ovanstående kan godkännas om de ger samma volym som måtten enligt tabellen, förutsatt att inredningen ger ormen möjlighet att utnyttja hela volymen.

2 Utrymme för ormar av marklevande arter

Ormens längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per orm vid grupphållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 30	0,03	0,015	0,1
31-40	0,04	0,02	0,12
41-50	0,06	0,03	0,15
51-75	0,12	0,06	0,2
76-100	0,25	0,12	0,28
101-125	0,43	0,2	0,35
126-150	0,63	0,3	0,45
151-200	1,0	0,5	0,5
201-300	2,15	1,0	0,7
301-400	4,1	2,0	1,0
401-500	6,8	3,4	1,3
Mer än 500	9,0	4,5	1,5

Ormens längd mäts från nosspetsen till svanspetsen.

ÖDLOR**1 Utrymme för ödlor av trädlevande och klipplevande arter**

Ödlans längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per icke köns-mogen ödla vid grupp-hållning (m ²)	Minsta yta per köns-mogen ödla vid grupp-hållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 15	0,06	0,0075	0,03	0,25
16-20	0,12	0,015	0,06	0,35
21-30	0,25	0,03	0,12	0,5
31-40	0,5	0,06	0,25	0,7
41-50	0,81	0,15	0,4	0,9
51-75	1,5	0,3	0,75	1,2
76-100	2,1	0,5	1,0	1,4
101-125	2,5	1,25	1,25	1,6
126-150	3,0	1,5	1,5	1,7
151-200	4,0	2,0	2,0	1,8

Ödlans längd mäts från nospetsen till svanspetsen; vid avbruten eller regenererad svans gäller uppskattat mått med ursprunglig svanslängd.

Som icke köns-mogen räknas en ödla fram till dess att den uppnår halva sin vuxna längd och innan den börjar visa tecken på könsrelaterad rivalitet och aggressivitet mot artfränder.

Som köns-mogen räknas en ödla efter att den uppnått mer än halva sin vuxna längd eller om den dessförinnan visar tecken på könsrelaterad rivalitet och aggressivitet mot artfränder.

2 Utrymme för ödlor av marklevande arter

Ödlans längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per icke köns-mogen ödla vid grupphållning (m ²)	Minsta yta per köns-mogen ödla vid grupp-hållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 10	0,06	0,0075	0,03	0,2
10-15	0,09	0,011	0,045	0,2
16-20	0,16	0,02	0,08	0,3
21-30	0,36	0,045	0,15	0,3
31-40	0,64	0,08	0,32	0,4
41-50	0,9	0,15	0,45	0,5
51-75	1,8	0,3	0,9	0,6
76-100	2,5	0,6	1,25	0,75
101-125	3,0	1,0	1,5	0,9
126-150	4,0	2,0	2,0	1,0
151-200	5,0	2,5	2,5	1,0

Ödlans längd mäts från nospetsen till svanspetsen; vid avbruten eller regenererad svans gäller uppskattat mått med ursprunglig svanslängd.

Som icke köns-mogen räknas en ödla fram till dess att den uppnår halva sin vuxna längd och innan den börjar visa tecken på könsrelaterad rivalitet och aggressivitet mot artfränder.

Som köns-mogen räknas en ödla efter att den uppnått mer än halva sin vuxna längd eller om den dessförinnan visar tecken på könsrelaterad rivalitet och aggressivitet mot artfränder.

SKÖLDPADDOR**1 Utrymme för landsköldpaddor och sumpsköldpaddor**

Sköldpaddans längd (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per sköldpadda vid grupphållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 10	0,12	0,04	0,2
11-15	0,3	0,1	0,25
16-20	0,5	0,16	0,3
21-30	1,1	0,36	0,4
31-40	2,0	0,66	0,5
41-50	4,0	1,33	0,6
Mer än 50	8,0	2,6	0,8

Sköldpaddans längd mäts i en rak linje från den främre till den bakre skalkanten.

2 Utrymme för vattensköldpaddor

Sköldpaddans längd (cm)	Minsta tillåtna vattenyta (m ²)	Minsta vattenyta per sköldpadda vid grupphållning (m ²)	Minsta vattendjup (m)
Upp till 5	0,06	0,01	0,1
6-10	0,16	0,03	0,15
11-15	0,35	0,06	0,2
16-20	0,6	0,12	0,3
21-30	1,0	0,2	0,35
31-40	2,0	0,5	0,4

Sköldpaddans längd mäts i en rak linje från den främre till den bakre skalkanten.

GLASÖGONKAJMANER**1 Utrymme**

Kajmanens längd (cm)	Minsta tillåtna vattenyta (m²)	Minsta vattenyta per kajman vid grupphållning (m²)	Minsta vattendjup (cm)
Upp till 50	1,5	0,5	20
51-75	4,5	1,5	40
76-100	6,0	2,0	60

Kajmanens längd mäts från nosspetsen till svansspetsen.

GRODDJUR**1 Utrymme för groddjur av trädlevande och marklevande arter**

Djurets längd (salamandrar) (cm)	Djurets längd (grodor och paddor) (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m ²)	Minsta höjd (m)
Upp till 5	Upp till 2,5	0,09	0,01	0,3
6-10	3-5	0,15	0,02	0,3
11-15	5,5-7,5	0,35	0,05	0,4
16-20	8-10	0,4	0,07	0,4
Mer än 20	Mer än 10	0,5	0,12	0,4

Salamanderns längd mäts från nospetsen till svanspetsen.
Längd på grodor och paddor mäts från nospetsen till rygglutet.

2 Utrymme för groddjur av halvkvatiska arter

Djurets längd (salamandrar) (cm)	Djurets längd (grodor och paddor) (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m ²)	Minsta höjd (m)	Minsta vattendjup (m)
Upp till 10	Upp till 5	0,15	0,02	0,2	0,1
11-15	5,5-7,5	0,35	0,05	0,3	0,1
Mer än 15	Mer än 7,5	0,4	0,07	0,3	0,15

Salamanderns längd mäts från nospetsen till svanspetsen.
Längd på grodor och paddor mäts från nospetsen till rygglutet.
Av den minsta tillåtna ytan ska 1/3 vara land och 2/3 vara vatten.
Minsta höjd ska mätas från landdelens yta till terrariets innertak, om sådant finns.

3 Utrymme för groddjur av helakvatiska arter

Djurets längd (salamandrar och mask- groddjur) (cm)	Djurets längd (grodor och paddor) (cm)	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta vatten- yta per djur vid grupphåll- ning (m ²)	Minsta vattendjup (m)
Upp till 10	Upp till 5	0,09	0,015	0,15
11-15	5,5-7,5	0,15	0,025	0,15
16-20	8-10	0,25	0,04	0,2
21-40	10,5-20	0,5	0,085	0,2
41-60	20,5-30	1,0	0,17	0,3
Mer än 60	Mer än 30	1,5	0,5	0,5

Salamanderns längd mäts från nospetsen till svanspetsen.

Längd på grodor och paddor mäts från nospetsen till rygglutet.

BREVDUVOR**1 Utrymme för fåglar som får flyga fritt**

Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per fågel (m ²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd (m)
4	0,1	1	1,8

2 Utrymme för fåglar som inte får flyga fritt

	Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta yta per fågel (m ²)	Minsta mått på längsta sidan (m)	Minsta höjd (m)
Inomhusutrymme	4	-	3	1,8
Utevoljär	4	-	3	1,8
Totalt utrymme	10	0,3	3	1,8

Kortaste flygstråk ska vara minst 3 m.

3 Mått på hylla för häckande brevduvor

Minsta tillåtna yta (m ²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd ovanför hyllan (m)
0,2	0,4	0,25

MINIGRISAR

Minsta tillåtna yta (m²)	Minsta yta per djur vid grupphållning (m²)	Minsta yta per avelshona med kull (m²)	Minsta mått på kortaste sidan (m)	Minsta höjd (m)
6	3	6	2	1,8

ORMAR

Alfabetisk artlista med rekommenderad bedömning av levnadssätt, rekommenderad omgivningstemperatur och luftfuktighet samt rekommenderad extra tillgång på sand eller vatten för vissa arter av ormar. Listan avser att avspegla de vanligast förekommande ormarterna som hålls för sällskap och hobby i Sverige och gör inte anspråk på att vara taxonomiskt fullständig.

Förklaringar till artlistan:

A-levnadssätt	1-trädlevande 2-marklevande
B-sand och vatten	1-sand som bottenmaterial 2-badvatten 3-droppande eller sprayat dricksvatten
C-allmäntemperatur dagtid ¹⁾	1-svalt (ca +20-24°C) 2-medelvarmt (ca +24-27°C) 3-varmt (ca +27-30°C)
D-luftfuktighet	1-låg (ca <50%RH) 2-medelhög (ca 50-70%RH) 3-hög (ca 70-100%RH)

¹⁾Temperaturen i större delen av terrariet bör ligga någonstans inom temperaturintervallet. Dessutom bör det finnas minst en uppvärmningsplats/solplats med en lokal temperatur på mellan +35 och +50°C. Under natten bör allmäntemperaturen sänkas mer eller mindre beroende på ormarnas art.

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Acrantophis</i> spp.	madagaskarboaormar	2	2	3	3
aeskulapsnok	<i>Elaphe longissima</i>	2	-	2	2
afrikansk träskhuggorm	<i>Atheris superciliaris</i>	2	-	2	2
afrikanska trädviporer	<i>Atheris</i> spp. (utom <i>A. superciliaris</i>)	1	3	2-3	3
<i>Agkistrodon bilineatus</i>	mexikansk mockasin	2	2	2-3	2
<i>Agkistrodon contortrix</i>	kopparhuvud	2	-	2-3	2
<i>Agkistrodon piscivorus</i>	vattenmockasin	2	2	2	2
<i>Agkistrodon</i> spp.	mockasinormar	2	-	2-3	2
<i>Ahaetulla</i> spp.	pisksnokar	1	3	3	3
amerikanska näsgrops- viporer	<i>Bothriechis</i> spp.	1	3	2-3	2-3
amerikanska vattensnokar	<i>Nerodia</i> spp.	2	2	2	2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
ametistpyton	<i>Morelia amethystina</i>	2	2	2	2
anakonda	<i>Eunectes murinus</i>	2	2	3	3
<i>Antaresia childreni</i>	Childrens pyton	2	2	3	2
<i>Apodora papuana</i>	papuansk vattenpyton	2	2	3	3
asiatisk klättersnok	<i>Elaphe taeniura</i>	1	-	3	2
asiatiska råttsnokar	<i>Ptyas</i> spp.	1	2	2	2
<i>Aspidelaps</i> spp.	sköldnoskobror	2	1	2-3	1-2
<i>Aspidites melanocephalus</i>	svarthuvudpyton	2	2	3	2
<i>Aspidites ramsayi</i>	vomapyton	2	2	3	1
aspishuggorm	<i>Vipera aspis</i>	2	-	2-3	2
<i>Atheris</i> spp. (utom <i>A. superciliaris</i>)	afrikanska trädviperor	1	3	2-3	3
<i>Atheris superciliaris</i>	afrikansk träskhugg- orm	2	-	2	2
avicennavipera	<i>Cerastes vipera</i>	2	1,3	3	1
bakgifttandad vattensnok	<i>Rhabdophis</i> spp.	2	2	2	2
Bismarks pyton	<i>Botrochilus boa</i>	2	2	3	3
<i>Bitis arietans</i>	pufform	2	-	3	2
<i>Bitis caudalis</i>	hornpufform	2	1,3	3	1
<i>Bitis cornuta</i>	månghornad pufform	2	1,3	3	1
<i>Bitis gabonica</i>	gabonvipera	2	-	2-3	2-3
<i>Bitis nasicornis</i>	noshornsvipera	2	2	2-3	2-3
<i>Bitis peringueyi</i>	Peringueys dvärg- pufform	2	1,3	3	1
<i>Bitis schneideri</i>	namaquapufform	2	1,3	3	1
<i>Bitis</i> spp.	pufformar	2	-	1-3	1-3
blodpyton	<i>Python curtus</i>	2	2	2	3
<i>Boa constrictor</i> ssp.	kungsboaormar	2	2	3	3
<i>Boa mandrita</i>	madagaskarträdboa	1	3	3	3
<i>Boaedon</i> spp.	hussnokar	2	2	2-3	1-2
<i>Bogertophis subocularis</i>	Trans-Pecos råttsnok	2	-	2	1
<i>Boiga cyanea</i>	grön kattsnok	1	3	3	3
<i>Boiga dendrophila</i>	mangrovesnok	1	3	3	3
<i>Boiga irregularis</i>	brun trädsnok	1	3	2	3
<i>Boiga</i> spp.	natträdsnokar	1	3	2-3	3
boomslang	<i>Dispholidus typus</i>	1	-	3	2
<i>Bothriechis schlegelii</i>	Schlegels näsgrops- vipera	1	3	3	3
<i>Bothriechis</i> spp.	amerikanska näsgrops- viperor	1	3	2-3	2-3
<i>Bothrops alternatus</i>	urutu	2	2	2-3	2-3
<i>Bothrops atrox</i>	lansorm	1	2	2-3	2-3
<i>Bothrops</i> spp. (utom <i>B. atrox</i>)	lansormar	2	2	2-3	2-3
<i>Botrochilus boa</i>	Bismarks pyton	2	2	3	3
brun trädsnok	<i>Boiga irregularis</i>	1	3	2	3
buskmästare	<i>Lachesis muta</i>	2	-	2	3

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
busksnokar	<i>Opheodrys</i> spp.	1	2	2	2
<i>Calloselasma rhodostoma</i>	malajisk näsgropsorm	2	-	2-3	3
<i>Candoia aspera</i>	moluckboa	2	2	3	3
<i>Candoia bibroni</i>	fijibo	1	2	3	3
<i>Candoia carinata</i>	celebesboa	1	2	3	3
<i>Causus</i> spp.	natthuggormar	2	2	2-3	2
celebesboa	<i>Candoia carinata</i>	1	2	3	3
<i>Cerastes cerastes</i>	hornvipera	2	1,3	3	1
<i>Cerastes vipera</i>	avicennavipera	2	1,3	3	1
<i>Charina bottae</i>	gummibo	2	1	2	1
Childrens pyton	<i>Antaresia childreni</i>	2	2	3	2
<i>Chondropython viridis</i>	se <i>Morelia viridis</i>				
<i>Chrysopelea</i> spp.	flygormar	1	3	3	3
<i>Coluber</i> spp.	äkta snokar	2	-	2	2
<i>Corallus caninus</i>	smaragdboa	1	3	3	3
<i>Corallus enydris</i>	trädgårdsboa	1	3	3	3
<i>Corallus</i> spp.	trädboaormar	1	3	3	3
<i>Crotalus adamanteus</i>	östlig diamant- skallerorm	2	-	3	2
<i>Crotalus atrox</i>	västlig diamant- skallerorm	2	-	3	1
<i>Crotalus cerastes</i>	sidvindare	2	1,3	3	1
<i>Crotalus durissus</i>	tropisk skallerorm	2	-	3	2
<i>Crotalus</i> spp.	skallerormar	2	-	3	1-2
<i>Daboia russelli</i>	Russels huggorm	2	-	2-3	1-2
<i>Dasypeltis</i> spp.	äggsnokar	2	-	3	1
<i>Dendroaspis</i> spp.	mambor	1	-	2-3	2-3
<i>Deinagkistrodon acutus</i>	kinesisk mockasin	2	2	2	2
diamantpyton	<i>Morelia spilotes</i> <i>spilotes</i>	2	2	2	2
dionesnok	<i>Elaphe dione</i>	2	-	2	2
<i>Dispholidus typus</i>	boomslang	1	-	3	2
<i>Drymarchon corais</i>	indigosnok	1	2	2-3	1-2
dvärgskallerormar	<i>Sistrurus</i> spp.	2	-	2-3	1-2
<i>Echis</i> spp.	sandrasselvipero	2	1,3	3	1
egyptisk kobra	<i>Naja annulifera</i>	2	-	2-3	1-2
<i>Elaphe dione</i>	dionesnok	2	-	2	2
<i>Elaphe guttata</i>	majsorm	2	-	2	2
<i>Elaphe helena</i>	indisk klättersnok	2	-	2	2
<i>Elaphe longissima</i>	aeskulapsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe mandarina</i>	mandarinsnok	2	-	1	2
<i>Elaphe obsoleta lindheimeri</i>	grå råttsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe obsoleta obsoleta</i>	svart råttsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe obsoleta</i> <i>quadrivittata</i>	gul råttsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe obsoleta rossalleni</i>	orange råttsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	fyrlinjesnok	2	-	2	2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Elaphe scalaris</i>	stegsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe schrencki</i>	sibirisk råttsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe situla</i>	leopardsnok	2	-	2	2
<i>Elaphe</i> spp.	råttsnokar	2	-	2	2
<i>Elaphe taeniura</i>	asiatisk klättersnok	1	-	3	2
<i>Elaphe vulpina</i>	rävsnok	2	-	2	2
<i>Epicrates angulifer</i>	kubaboa	1	2	3	2
<i>Epicrates cenchria</i>	regnbågsboa	2	2	3	3
<i>Epicrates inornatus</i>	puertorikansk boa	2	2	3	2
<i>Epicrates</i> spp.	västindiska dvärg- boaormar	2	2	3	2
<i>Epicrates striatus</i>	haitiboa	1	2	3	2
<i>Eristicophis macmahonii</i>	McMahons vipera	2	1,3	3	1
<i>Eryx</i> spp.	sandboaormar	2	1	2	1
<i>Eunectes murinus</i>	anakonda	2	2	3	3
<i>Eunectes notaeus</i>	gul anakonda	2	2	2	2
eurasiska vattensnokar	<i>Natrix</i> spp.	2	2	2	2
falsk vattenkobra	<i>Hydrodynastes gigas</i>	2	2	3	3
fijiboa	<i>Candoia bibroni</i>	1	2	3	3
flygormar	<i>Chrysopelea</i> spp.	1	3	3	3
fyrlinjesnok	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	2	-	2	2
gabonvipera	<i>Bitis gabonica</i>	2	-	2-3	2-3
<i>Gonyosoma oxycephala</i>	rödsvansad kyckling- snok	1	-	3	3
grå råttsnok	<i>Elaphe obsoleta</i> <i>lindheimeri</i>	2	-	2	2
grön kattsnok	<i>Boiga cyanea</i>	1	3	3	3
grön palmhuggorm	<i>Trimeresurus</i> <i>albolabris</i>	1	3	3	3
grön spetshuvudsnok	se rödsvansad kycklingsnok				
grön trädpyton	<i>Morelia viridis</i>	1	3	3	3
gul anakonda	<i>Eunectes notaeus</i>	2	2	2	2
gul råttsnok	<i>Elaphe obsoleta</i> <i>quadrivittata</i>	2	-	2	2
gummiboa	<i>Charina bottae</i>	2	1	2	1
haitiboa	<i>Epicrates striatus</i>	1	2	3	2
<i>Hemachatus haemachatus</i>	ringhalskobra	2	2	2-3	1-2
<i>Heterodon</i> spp.	trynsnokar	2	1-2	1	2
hornpufform	<i>Bitis caudalis</i>	2	1,3	3	1
hornvipera	<i>Cerastes cerastes</i>	2	1,3	3	1
huggorm	<i>Vipera berus</i>	2	-	2	2
huggormar	<i>Vipera</i> spp.	2	-	2-3	1-2
hussnokar	<i>Boaedon</i> spp.	2	2	2-3	1-2
hussnokar	<i>Lamprophis</i> spp.	2	2	2-3	1-2
<i>Hydrodynastes gigas</i>	falsk vattenkobra	2	2	3	3
<i>Hypnale</i> spp.	sydindiska mockasin- ormar	2	-	2-3	2-3

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
indigosnok	<i>Drymarchon corais</i>	1	2	2-3	1-2
indisk klättersnok	<i>Elaphe helena</i>	2	-	2	2
indisk råttisnok	<i>Ptyas mucosus</i>	1	2	2	2
kedjesnokar	<i>Lampropeltis getula</i> ssp.	2	-	2	2
kinesisk mockasin	<i>Deinagkistrodon</i> <i>acutus</i>	2	2	2	2
klippyton	<i>Python sebae</i>	2	2	3	2
kobror	<i>Naja</i> spp.	2	-	2-3	1-2
kopparhuvud	<i>Agkistrodon contortrix</i>	2	-	2-3	2
korallormar	<i>Micrurus</i> spp.	2	-	2-3	2-3
kubaboa	<i>Epicrates angulifer</i>	1	2	3	2
kungsboaormar	<i>Boa constrictor</i> ssp.	2	2	3	3
kungspyton	<i>Python regius</i>	2	2	2	2
kungssnokar	<i>Lampropeltis</i> spp.	2	-	1-2	1-2
<i>Lachesis muta</i>	buskmästare	2	-	2	3
<i>Lampropeltis getula</i> ssp.	kedjesnokar	2	-	2	2
<i>Lampropeltis pyromelana</i> ssp.	sonorakungssnokar	2	-	1	1
<i>Lampropeltis</i> spp.	kungssnokar	2	-	1-2	1-2
<i>Lampropeltis triangulum</i> ssp.	mjölksnokar	2	-	2	2
<i>Lamprophis</i> spp.	hussnokar	2	2	2-3	1-2
lankesisk palmhuggorm	<i>Trimeresurus</i> <i>trigonocephalus</i>	1	2	2-3	2-3
lansorm	<i>Bothrops atrox</i>	1	2	2-3	2-3
lansormar	<i>Bothrops</i> spp. (utom <i>B. atrox</i>)	2	2	2-3	2-3
<i>Leiopython albertisii</i>	vitläppspyton	2	2	3	3
leopardsnok	<i>Elaphe situla</i>	2	-	2	2
levanthuggorm	<i>Macrovipera lebetina</i>	2	-	2-3	1-2
<i>Liasis mackloti</i>	vattenpyton	2	2	3	3
<i>Liasis olivaceus</i>	olivpyton	2	2	2	2
<i>Lichanura</i> spp.	rosenboaormar	2	-	2	1
<i>Macrovipera lebetina</i>	levanthuggorm	2	-	2-3	1-2
madagaskarboaormar	<i>Acrantophis</i> spp.	2	2	3	3
madagaskarträdboa	<i>Boa mandrita</i>	1	3	3	3
majsorm	<i>Elaphe guttata</i>	2	-	2	2
malajisk näsgropsorm	<i>Calloselasma</i> <i>rhodostoma</i>	2	-	2-3	3
<i>Malpolon</i> spp.	ödlesnokar	1	-	2-3	1
mambor	<i>Dendroaspis</i> spp.	1	-	2-3	2-3
mandarinsnok	<i>Elaphe mandarina</i>	2	-	1	2
mangrovehuggorm	<i>Trimeresurus</i> <i>purpureomaculatus</i>	2	3	2-3	2-3
mangrovesnok	<i>Boiga dendrophila</i>	1	3	3	3

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
McMahons vipera	<i>Eristicophis macmahonii</i>	2	1,3	3	1
mexikansk mockasin	<i>Agkistrodon bilineatus</i>	2	2	2-3	2
<i>Micrurus</i> spp.	korallormar	2	-	2-3	2-3
mjölksnokar	<i>Lampropeltis triangulum</i> ssp.	2	-	2	2
mockasinormar	<i>Agkistrodon</i> spp.	2	-	2-3	2
moluckboa	<i>Candoia aspera</i>	2	2	3	3
<i>Morelia amethystina</i>	ametistpyton	2	2	3	2
<i>Morelia spilotes spilotes</i>	diamantpyton	2	2	2	2
<i>Morelia spilotes variegata</i>	rutpyton	2	2	2	2
<i>Morelia viridis</i>	grön trädpyton	1	3	3	3
mullvadssnok	<i>Pseudaspis cana</i>	2	1-2	2-3	1-2
månghornad pufform	<i>Bitis cornuta</i>	2	1,3	3	1
<i>Naja annulifera</i>	egyptisk kobra	2	-	2-3	1-2
<i>Naja</i> spp.	kobror	2	-	2-3	1-2
namaquapufform	<i>Bitis schneideri</i>	2	1,3	3	1
<i>Natrix</i> spp.	eurasiska vattensnokar	2	2	2	2
natthuggormar	<i>Causus</i> spp.	2	2	2-3	2
natträdsnokar	<i>Boiga</i> spp.	1	3	2-3	3
<i>Nerodia</i> spp.	amerikanska vattensnokar	2	2	2	2
noshornsvipera	<i>Bitis nasicornis</i>	2	2	2-3	2-3
nätpyton	<i>Python reticulatus</i>	2	2	2	2
olivpyton	<i>Liasis olivaceus</i>	2	2	2	2
<i>Opheodrys</i> spp.	busksnokar	1	2	2	2
orange råttssnok	<i>Elaphe obsoleta rossalleni</i>	2	-	2	2
<i>Oxybelis</i> spp.	spetsormar	1	3	3	3
oäkta hornviporer	<i>Pseudocerastes</i> spp.	2	1,3	3	1
Pallas råttssnok	se dionesnok				
papuansk vattenpyton	<i>Apodora papuana</i>	2	2	3	3
paradissnokar	se flygormar				
Peringueys dvärgpufform	<i>Bitis peringueyi</i>	2	1,3	3	1
pisksnokar	<i>Ahaetulla</i> spp.	1	3	3	3
<i>Pituophis</i> spp.	tjursnokar	2	-	2	2
Popes palmhuggorm	<i>Trimeresurus popeorum</i>	1	3	3	3
<i>Porthidium</i> spp.	trynlansormar	2	-	2-3	2
<i>Psammophis</i> spp.	sandsnokar	2	-	2-3	1
<i>Pseudaspis cana</i>	mullvadssnok	2	1-2	2-3	1-2
<i>Pseudocerastes</i> spp.	oäkta hornviporer	2	1,3	3	1
<i>Ptyas mucosus</i>	indisk råttssnok	1	2	2	2
<i>Ptyas</i> spp.	asiatiska råttssnokar	1	2	2	2
puertorikansk boa	<i>Epicrates inornatus</i>	2	2	3	2
pufform	<i>Bitis arietans</i>	2	-	3	2
pufformar	<i>Bitis</i> spp.	2	-	1-3	1-3

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Python curtus</i>	blodpyton	2	2	2	3
<i>Python molurus</i>	tigerpyton	2	2	2	2
<i>Python regius</i>	kungspyton	2	2	2	2
<i>Python reticulatus</i>	nätpyton	2	2	2	2
<i>Python sebae</i>	klippyton	2	2	3	2
regnbågsboa	<i>Epicrates cenchria</i>	2	2	3	3
<i>Rhabdophis</i> spp.	bakgifttandad vattensnok	2	2	2	2
ringhalskobra	<i>Hemachatus</i> <i>haemachatus</i>	2	2	2-3	1-2
rosenboaormar	<i>Lichanura</i> spp.	2	-	2	1
Russels huggorm	<i>Daboia russelli</i>	2	-	2-3	1-2
rutpyton	<i>Morelia spilotes</i> <i>variegata</i>	2	2	2	2
råttsnokar	<i>Elaphe</i> spp.	2	-	2	2
rävsnok	<i>Elaphe vulpina</i>	2	-	2	2
rödsvansad kycklingsnok	<i>Gonyosoma</i> <i>oxycephala</i>	1	-	3	3
sandboaormar	<i>Eryx</i> spp.	2	1	2	1
sandhuggorm	<i>Vipera ammodytes</i>	2	-	2-3	2
sandrasselviporeror	<i>Echis</i> spp.	2	1,3	3	1
sandsnokar	<i>Psammophis</i> spp.	2	-	2-3	1
<i>Sanzinia madagascariensis</i>	se <i>Boa mandrita</i>				
Schlegels näsgropsvipera	<i>Bothriechis schlegelii</i>	1	3	3	3
sibirisk råttsnok	<i>Elaphe schrencki</i>	2	-	2	2
sidvindare	<i>Crotalus cerastes</i>	2	1,3	3	1
<i>Sistrurus</i> spp.	dvärgskallerormar	2	-	2-3	1-2
skallerormar	<i>Crotalus</i> spp.	2	-	3	1-2
sköldnoskobrör	<i>Aspidelaps</i> spp.	2	1	2-3	1-2
smaragdboa	<i>Corallus caninus</i>	1	3	3	3
sonorakungssnokar	<i>Lampropeltis</i> <i>pyromelana</i> ssp.	2	-	1	1
spetsormar	<i>Oxybelis</i> spp.	1	3	3	3
stegsnok	<i>Elaphe scalaris</i>	2	-	2	2
Stejnegers palmhuggorm	<i>Trimeresurus</i> <i>stejnegeri</i>	1	3	2-3	2-3
strumpebandssnokar	<i>Thamnophis</i> spp.	2	2	2	2
svart råttsnok	<i>Elaphe obsoleta</i> <i>obsoleta</i>	2	-	2	2
svarthuvudpyton	<i>Aspidites</i> <i>melanocephalus</i>	2	2	3	2
sydindiska mockasinormar	<i>Hypnale</i> spp.	2	-	2-3	2-3
tempelhuggorm	<i>Trimeresurus wagleri</i>	1	3	3	3
<i>Thamnophis</i> spp.	strumpebandssnokar	2	2	2	2
tigerpyton	<i>Python molurus</i>	2	2	2	2
tjursnokar	<i>Pituophis</i> spp.	2	-	2	2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
Trans-Pecos råttsnok	<i>Bogertophis subocularis</i>	2	-	2	1
<i>Trimeresurus albolabris</i>	grön palmhuggorm	1	3	3	3
<i>Trimeresurus popeorum</i>	Popes palmhuggorm	1	3	3	3
<i>Trimeresurus purpureomaculatus</i>	mangrovehuggorm	2	3	2-3	2-3
<i>Trimeresurus stejnegeri</i>	Stejnegers palmhuggorm	1	3	2-3	2-3
<i>Trimeresurus trionocephalus</i>	lankesisk palmhuggorm	1	2	2-3	2-3
<i>Trimeresurus wagleri</i>	tempelhuggorm	1	3	3	3
tropisk skallerorm	<i>Crotalus durissus</i>	2	-	3	2
trynlansormar	<i>Porthidium</i> spp.	2	-	2-3	2
trynsnokar	<i>Heterodon</i> spp.	2	1-2	1	2
trädboaormar	<i>Corallus</i> spp.	1	3	3	3
trädgårdsboa	<i>Corallus enydris</i>	1	3	3	3
urutu	<i>Bothrops alternatus</i>	2	2	2-3	2-3
vattenmockasin	<i>Agkistrodon piscivorus</i>	2	2	2	2
vattenpyton	<i>Liasis mackloti</i>	2	2	3	3
<i>Vipera ammodytes</i>	sandhuggorm	2	-	2-3	2
<i>Vipera aspis</i>	aspishuggorm	2	-	2-3	2
<i>Vipera berus</i>	huggorm	2	-	2	2
<i>Vipera</i> spp.	huggormar	2	-	2-3	1-2
vitläppspyton	<i>Leiopython albertisii</i>	2	2	3	3
vomapyton	<i>Aspidites ramsayi</i>	2	2	3	1
västindiska dvärgboaormar	<i>Epicrates</i> spp.	2	2	3	2
västlig diamantskallerorm	<i>Crotalus atrox</i>	2	-	3	1
äggsnokar	<i>Dasypeltis</i> spp.	2	-	3	1
äkta snokar	<i>Coluber</i> spp.	2	-	2	2
ödlesnokar	<i>Malpolon</i> spp.	1	-	2-3	1
östlig diamantskallerorm	<i>Crotalus adamanteus</i>	2	-	3	2

SJVFS 2012:

ÖDLOR

Alfabetisk artlista med rekommenderad bedömning av levnadssätt, rekommenderad omgivningstemperatur och luftfuktighet samt rekommenderad extra tillgång på sand eller vatten för vissa arter av ödlor. Listan avser att avspegla de vanligast förekommande ödlearterna som hålls för sällskap och hobby i Sverige och gör inte anspråk på att vara taxonomiskt fullständig.

Förklaringar till artlistan:

A-levnadssätt	1-trädlevande 2-klipplevande 3-märklevande
B-sand och vatten	1-sand som bottenmaterial 2-badvatten 3-droppande eller sprayat dricksvatten
C- allmäntemperatur dagtid ¹⁾	1-svalt (ca +20-24°C) 2-medelvarmt (ca +24-27°C) 3-varmt (ca +27-31°C)
D-luftfuktighet	1-låg (ca <50%RH) 2-medelhög (ca 50-70%RH) 3-hög (ca 70-100%RH)

¹⁾ Temperaturen i större delen av terrariet bör ligga någonstans inom temperaturintervallet. Dessutom bör det finnas minst en uppvärmningsplats/solplats med en lokal temperatur på mellan +35 och +50°C. Under natten bör allmän-temperaturen sänkas mer eller mindre beroende på ödlornas art.

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
Abbotts vinkelagam	<i>Gonocephalus abbotti</i>	1	3	3	3
<i>Acanthodactylus cantoris</i>	Cantors fransfinger- ödla	3	-	3	1
<i>Acanthodactylus scutellatus</i>	guldfärgad fransfinger- ödla	3	-	3	1
<i>Acanthodactylus</i> spp.	fransfingerödlor	3	-	3	1
<i>Acontias</i> spp.	lansskinkar	2	-	3	1
afrikansk eldskink	<i>Riopa fernandi</i>	3	-	3	3
afrikansk husskink	<i>Mabuya striata</i>	3	-	2	2
afrikansk klippgecko	<i>Cnemaspis africana</i>	2	3	3	3
<i>Agama agama</i>	vanlig agam	3	-	3	2
<i>Agama</i> spp.	agamer	2-3	-	3	1-2
<i>Agama stellio</i>	taggsvansagam	2	-	3	2
agamer	<i>Agama</i> spp.	2-3	-	3	1-2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Algyroides nigropunctatus</i>	dalmatisk kölödla	3	-	2	2
alligatorödla	<i>Gerrhonotus</i> spp.	3	-	2	2
ameiva	<i>Ameiva ameiva</i>	3	-	3	2
<i>Ameiva ameiva</i>	ameiva	3	-	3	2
<i>Anguis fragilis</i>	kopparödla	3	-	2	2
<i>Anolis carolinensis</i>	grön anolis	1	3	2	3
<i>Anolis conspersus</i>	fläckig blåstrupad anolis	1	2	3	3
<i>Anolis equestris</i>	riddaranolis	1	3	2	3
<i>Anolis sagrei</i>	brun anolis	1	3	3	3
<i>Anolis</i> spp.	anolisödlor	1	3	2	3
anolisödlor	<i>Anolis</i> spp.	1	3	2	3
asiatisk vattenagam	<i>Physignathus</i> <i>cocincinus</i>	1	2	3	3
bandad gecko	<i>Coleonyx variegatus</i>	3	-	2	1
bandskink	<i>Eumeces fasciatus</i>	3	-	2	2
bandvaran	<i>Varanus salvator</i>	3	2	3	3
<i>Basiliscus basiliscus</i>	hjälmbasilisk	1	2	3	3
<i>Basiliscus plumifrons</i>	dubbelkamsbasilisk	1	2	3	3
<i>Basiliscus</i> spp.	basilisker	1	2	3	3
<i>Basiliscus vittatus</i>	randig basilisk	1	2	3	3
basilisker	<i>Basiliscus</i> spp.	1	2	3	3
bengalisk vinkelagam	<i>Gonocephalus bellii</i>	1	3	3	3
berberskink	<i>Eumeces schneideri</i> <i>algeriensis</i>	3	-	2	2
bergagamer	<i>Japalura</i> spp.	3	2	2	2
blå taggleguan	<i>Sceloporus</i> <i>cyanogenus</i>	2	-	3	2
blåkindad kanarieödla	<i>Gallotia galloti</i>	3	-	2	1
blåmagad taggleguan	<i>Sceloporus occiden-</i> <i>talis</i>	3	-	3	2
<i>Bronchocela cristatellus</i>	kamkalot	1	3	3	3
<i>Brookesia</i> spp.	kortsvanskameleonter	2	3	1-2	2-3
<i>Brookesia thieli</i>	Thiels kortsvans- kameleont	2	3	1	3
brun anolis	<i>Anolis sagrei</i>	1	3	3	3
brunsidig mabuya	<i>Mabuya multifasciata</i>	3	-	2	2
<i>Callisaurus draconoides</i>	grillsvansleguan	3	-	2	1
<i>Callopistes</i> spp.	varantejuödlor	3	-	2	2
<i>Calotes versicolor</i>	praktkalot	1	3	3	3
Cantors fransfingerödla	<i>Acanthodactylus</i> <i>cantoris</i>	3	-	3	1
centralafrikansk lång- svansödla	<i>Latastia longicauda</i>	3	-	2	3
<i>Chalcides chalcides</i>	kopparskink	3	-	2	2
<i>Chalcides</i> spp.	valsskinkar	3	1	2	2
<i>Chamaeleo calypttratus</i>	slöjkameleont	1	3	2	3

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	vanlig kameleont	1	3	2	2
<i>Chamaeleo dilepis</i>	flickkameleont	1	3	2	2
<i>Chamaeleo fischeri</i>	näskameleont	1	3	2	3
<i>Chamaeleo jacksoni</i>	Jacksons kameleont	1	3	2	3
<i>Chamaeleo lateralis</i>	juvelkameleont	1	3	3	3
<i>Chamaeleo pardalis</i>	panterkameleont	1	3	3	3
<i>Chamaeleo</i> spp.	kameleonter	1	3	2-3	2-3
<i>Chondrodactylus angulifer</i>	sandgecko	3	1,3	3	1
chuckwalla	<i>Sauromalus obesus</i>	3	1	3	2
Clarks taggleguan	<i>Sceloporus clarki i</i>	2	-	3	2
<i>Cnemaspis africana</i>	afrikansk klippgecko	2	3	3	3
<i>Cnemidophorus lemniscatus</i>	springteju	3	-	3	2
<i>Coleonyx variegatus</i>	bandad gecko	3	-	2	1
<i>Cordylus giganteus</i>	jättegördelödlä	3	3	3	1
<i>Corucia zebrata</i>	gripsvansskink	1	-	3	3
<i>Corytophanes cristatus</i>	hjälmleguan	1	3	2	3
<i>Crotaphytus collaris</i>	halsbandsleguan	3	-	3	1
<i>Crotaphytus wislizenii</i>	leopardleguan	3	-	3	2
<i>Ctenosaura pectinata</i>	svart leguan	3	-	2	2
<i>Cyclura cornuta</i>	noshornsleguan	3	-	3	1
<i>Cyrtodactylus</i> spp.	nakenfingergeckoödlor	2	-	2	2
daggeckoödlor	<i>Phelsuma</i> spp.	1	3	3	3
dalmatisk köldla	<i>Algyroides nigro-</i> <i>punctatus</i>	3	-	2	2
<i>Dasia smaragdina</i>	smaragds-kink	1	3	3	3
<i>Dasia</i> spp.	träds-kinkar	1	3	3	3
<i>Diplodactylus vittatus</i>	stengecko	2	3	3	1
<i>Dipsosaurus dorsalis</i>	ökenleguan	3	3	3	1
<i>Dracaena guianensis</i>	krokodilteju	3	2	3	3
dubbelkamsbasilisk	<i>Basiliscus plumifrons</i>	1	2	3	3
Dumerils varan	<i>Varanus dumerilii</i>	3	-	3	3
egentliga ödlor	<i>Lacerta</i> spp.	3	-	2	2
egyptisk dabbagam	<i>Uromastyx aegypticus</i>	3	1	3	1
<i>Emoia</i> spp.	kustslankskinkar	3	-	3	3
<i>Eremias</i> spp.	ökenlöparödlor	3	1	3	1
<i>Eublepharis macularius</i>	leopardgecko	3	-	3	1
<i>Eumeces fasciatus</i>	bandskink	3	-	2	2
<i>Eumeces obsoletus</i>	prärieskink	3	-	2	2
<i>Eumeces schneideri</i>	Schneiders skink	3	-	2	2
<i>Eumeces schneideri</i> <i>algeriensis</i>	berberskink	3	-	2	2
fembandad mabuya	<i>Mabuya quinque-</i> <i>taeniata</i>	3	-	2	2
filipinsk segelagam	<i>Hydrosaurus pustulatus</i>	1	2	3	3
fjärilsagamer	<i>Leiolepis</i> spp.	3	1	3	1
flatödlor	<i>Platysaurus</i> spp.	2	3	3	1

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
flickameleont	<i>Chamaeleo dilepis</i>	1	3	2	2
fläckig blåstrupad anolis	<i>Anolis conspersus</i>	1	2	3	3
fransfingerödlor	<i>Acanthodactylus</i> spp.	3	-	3	1
fransleguaner	<i>Uma</i> spp.	3	1,3	3	1
<i>Gallotia galloti</i>	blåkindad kanarieödla	3	-	2	1
<i>Geckonia chazaliae</i>	hjälmgecko	3	3	3	1
<i>Gekko gekko</i>	tokajgecko	1	3	2	3
<i>Gekko vittatus</i>	randig gecko	1	3	2	3
<i>Gerrhonotus</i> spp.	alligatorödla	3	-	2	2
<i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	gulstrupad sköldödla	3	-	2	2
<i>Gerrhosaurus major</i>	stor sköldödla	3	-	2	2
gilaödla	<i>Heloderma suspectum</i>	3	1-2	3	1
glasödlor	<i>Ophisaurus</i> spp.	3	-	2	2
glidödla	<i>Holaspis guentheri</i>	3	-	3	3
<i>Gonocephalus abbotti</i>	Abbotts vinkelagam	1	3	3	3
<i>Gonocephalus bellii</i>	bengalisk vinkelagam	1	3	3	3
grillsvansleguan	<i>Callisaurus draconoides</i>	3	-	2	1
gripsvansskink	<i>Corucia zebrata</i>	1	-	3	3
grön anolis	<i>Anolis carolinensis</i>	1	3	2	3
grön leguan	<i>Iguana iguana</i>	1	2	3	3
grön taggleguan	<i>Sceloporus malachiticus</i>	2	-	2	2
gulfärgad fransfingerödla	<i>Acanthodactylus scutellatus</i>	3	-	3	1
gulstrupad sköldödla	<i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	3	-	2	2
halsbandsleguan	<i>Crotaphytus collaris</i>	3	-	3	1
halvfingergeckoödlor	<i>Hemidactylus</i> spp.	2	-	2	2
Hasselqvists gecko	<i>Ptydactylus hasselqvistii</i>	2	3	2	2
<i>Heloderma horridum</i>	skorpiongiftödla	3	1-2	3	1
<i>Heloderma suspectum</i>	gilaödla	3	1-2	3	1
<i>Hemidactylus</i> spp.	halvfingergeckoödlor	2	-	2	2
<i>Hemitheconyx caudicinctus</i>	västafriskans tjocksvansgecko	3	-	2	1
hjälmbasilisk	<i>Basiliscus basiliscus</i>	1	2	3	3
hjälmgecko	<i>Geckonia chazaliae</i>	3	3	3	1
hjälmleguan	<i>Corytophanes cristatus</i>	1	3	2	3
<i>Holaspis guentheri</i>	glidödla	3	-	3	3
husgeckoödlor	se halvfingergeckoödlor				
<i>Hydrosaurus amboinensis</i>	segelagam	1	2	3	3
<i>Hydrosaurus pustulatus</i>	filipinsk segelagam	1	2	3	3
<i>Hydrosaurus weberi</i>	Webers segelagam	1	2	3	3
<i>Iguana iguana</i>	grön leguan	1	2	3	3
indonesisk blåtungad skink	<i>Tiliqua gigas</i>	3	-	3	1

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
Jacksons kameleont	<i>Chamaeleo jacksoni</i>	1	3	2	3
<i>Japalura</i> spp.	bergagamer	3	2	2	2
juvelkameleont	<i>Chamaeleo lateralis</i>	1	3	3	3
jättegeckoödlor	<i>Rhacodactylus</i> spp.	1	-	2	2
jättegördelödla	<i>Cordylus giganteus</i>	3	3	3	1
jättesmaragdödla	<i>Lacerta trilineata</i>	3	-	2	2
kameleonter	<i>Chamaeleo</i> spp.	1	3	2-3	2-3
kamkalot	<i>Bronchocela</i> <i>crystalloides</i>	1	3	3	3
kopparskink	<i>Chalcides chalcides</i>	3	-	2	2
kopparödla	<i>Anguis fragilis</i>	3	-	2	2
kortsvanskameleonter	<i>Brookesia</i> spp.	2	3	1-2	2-3
krokodilteju	<i>Dracaena guianensis</i>	3	2	3	3
kustslankskinkar	<i>Emoia</i> spp.	3	-	3	3
kölsvansleguaner	<i>Ophryoesoides</i> spp.	3	1	3	1
<i>Lacerta agilis</i>	sandödla	3	1	2	2
<i>Lacerta lepida</i>	pärlödla	3	-	2	2
<i>Lacerta</i> spp.	egentliga ödlor	3	-	2	2
<i>Lacerta trilineata</i>	jättesmaragdödla	3	-	2	2
<i>Lacerta viridis</i>	smaragdödla	3	-	2	2
lansskinkar	<i>Acontias</i> spp.	2	-	3	1
<i>Latastia longicaudata</i>	centralafrikansk långsvansödla	3	-	2	3
<i>Leamacatus lonigipes</i>	långbensleguan	1	-	3	3
<i>Leiocephalus</i> spp.	rullsvansleguaner	3	1	3	2
<i>Leiolepis</i> spp.	fjärilsagamer	3	1	3	1
leopardgecko	<i>Eublepharis</i> <i>macularius</i>	3	-	3	1
leopardleguan	<i>Crotaphytus wislizenii</i>	3	-	3	2
Lessons släthalsleguan	<i>Liolaemus chiliensis</i>	3	-	2	2
<i>Liolaemus chiliensis</i>	Lessons släthalsleguan	3	-	2	2
<i>Lygodactylus capensis</i>	vanlig dvärggecko	1	3	3	3
<i>Lygosoma</i> spp.	slankskinkar	3	-	2	2
långbensleguan	<i>Leamacatus lonigipes</i>	1	-	3	3
<i>Mabuya multifasciata</i>	brunsidig mabuya	3	-	2	2
<i>Mabuya quinquetaeniata</i>	fembandad mabuya	3	-	2	2
<i>Mabuya striata</i>	afrikansk husskink	3	-	2	2
<i>Mabuya vittata</i>	tygelskink	3	-	2	2
madagaskardaggecko	<i>Phelsuma mada-</i> <i>gascariensis</i>	1	3	3	3
madagaskargördelödlor	<i>Zonosaurus</i> spp.	3	-	3	1
madagaskarleguan	<i>Oplurus sebae</i>	3	-	2	2
malajisk flyggecko	<i>Ptychozoon kuhli</i>	1	3	3	3
murgecko	<i>Tarentola mauritanica</i>	2	-	2	2
murödla	<i>Podarcis muralis</i>	3	1	2	2
nakenfingergeckoödlor	<i>Cyrtodactylus</i> spp.	2	-	2	2
nilvaran	<i>Varanus niloticus</i>	3	2	3	3

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
nordafrikansk dabbagam	<i>Uromastyx</i>				
	<i>acanthinurus</i>	3	1	3	1
noshornsleguan	<i>Cyclura cornuta</i>	3	-	3	1
näskameleont	<i>Chamaeleo fischeri</i>	1	3	2	3
<i>Ophiomorus tridactylus</i>	tretåig ormskink	3	-	2	1
<i>Ophisaurus</i> spp.	glasödlor	3	-	2	2
<i>Ophryoessoides</i> spp.	kölsvansleguaner	3	1	3	1
<i>Oplurus sebae</i>	madagaskarleguan	3	-	2	2
<i>Pachydactylus</i> spp.	tjockfingergeckoödlor	1	3	3	3
paddhuvudsagam	<i>Phrynocephalus</i>				
	<i>mystaceus</i>	3	1,3	3	1
paddhuvudsagamer	<i>Phrynosephalus</i> spp.	3	1,3	3	1
paddleguaner	<i>Phrynosoma</i> spp.	3	1,3	3	1
panterkameleont	<i>Chamaeleo pardalis</i>	1	3	3	3
Petris gecko	<i>Stenodactylus petrii</i>	1	-	2	2
<i>Phelsuma madagascariensis</i>	madagaskardaggecko	1	3	3	3
<i>Phelsuma quadriocellata</i>	påfågeldaggecko	1	3	3	3
<i>Phelsuma</i> spp.	daggeckoödlor	1	3	3	3
<i>Phrynocephalus mystaceus</i>	paddhuvudsagam	3	1,3	3	1
<i>Phrynosephalus</i> spp.	paddhuvudsagamer	3	1,3	3	1
<i>Phrynosoma</i> spp.	paddleguaner	3	1,3	3	1
<i>Physignathus cocincinus</i>	asiatisk vattenagam	1	2	3	3
<i>Physignathus lesueurii</i>	östaustralisk vatten- agam	1	2	3	3
<i>Platysaurus</i> spp.	flatödlor	2	3	3	1
<i>Podarcis muralis</i>	murödla	3	1	2	2
<i>Podarcis taurica</i>	taurisk murödla	3	1	2	2
<i>Pogona vitticeps</i>	skäggagam	3	1	3	1
praktkalot	<i>Calotes versicolor</i>	1	3	3	3
prärieskink	<i>Eumeces obsoletus</i>	3	-	2	2
<i>Ptychozoon kuhli</i>	malajisk flyggecko	1	3	3	3
<i>Ptydactylus hasselqvistii</i>	Hasselqvists gecko	2	3	2	2
påfågeldaggecko	<i>Phelsuma quadri- ocellata</i>	1	3	3	3
pärlödla	<i>Lacerta lepida</i>	3	-	2	2
randig basilisk	<i>Basiliscus vittatus</i>	1	2	3	3
randig gecko	<i>Gekko vittatus</i>	1	3	2	3
<i>Rhacodactylus</i> spp.	jättegeckoödlor	1	-	2	2
riddaranolis	<i>Anolis equestris</i>	1	3	2	3
<i>Riopa fernandi</i>	afrikansk eldskink	3	-	3	3
rosmarinleguan	<i>Sceloporus woodi</i>	3	-	3	2
rullsvansleguaner	<i>Leiocephalus</i> spp.	3	1	3	2
sagogecko	<i>Teratoscincus scincus</i>	3	-	2	1
sandgecko	<i>Chondrodactylus</i>				
	<i>angulifer</i>	3	1,3	3	1
sandskinkar	<i>Scincus</i> spp.	3	1,3	3	1
sandödla	<i>Lacerta agilis</i>	3	1	2	2

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
<i>Sauromalus obesus</i>	chuckwalla	3	1	3	2
<i>Sceloporus clarki i</i>	Clarks taggleguan	2	-	3	2
<i>Sceloporus cyanogenus</i>	blå taggleguan	2	-	3	2
<i>Sceloporus magister</i>	ökentaggleguan	3	3	3	1
<i>Sceloporus malachiticus</i>	grön taggleguan	2	-	2	2
<i>Sceloporus occidentalis</i>	blåmagad taggleguan	3	-	3	2
<i>Sceloporus poinsettii</i>	spricklevande taggleguan	3	-	3	1
<i>Sceloporus undulatus</i>	vattrad taggleguan	3	-	3	2
<i>Sceloporus woodi</i>	rosmarinleguan	3	-	3	2
Schneiders skink	<i>Eumeces schneideri</i>	3	-	2	2
<i>Scincus</i> spp.	sandskinkar	3	1,3	3	1
segelagam	<i>Hydrosaurus</i>				
	<i>amboinensis</i>	1	2	3	3
sexbandsödla	<i>Takydromus sexlineatus</i>	1	3	2	2
skorpiongiftödla	<i>Heloderma horridum</i>	3	1-2	3	1
skäggagam	<i>Pogona vitticeps</i>	3	1	3	1
slankskinkar	<i>Lygosoma</i> spp.	3	-	2	2
slöjkameleont	<i>Chamaeleo calypttratus</i>	1	3	2	3
smaragdskink	<i>Dasia smaragdina</i>	1	3	3	3
smaragdvaran	<i>Varanus prasinus</i>	1	-	3	3
smaragdödla	<i>Lacerta viridis</i>	3	-	2	2
spiralsvansleguaner	<i>Stenocercus</i> spp.	3	1	3	1
spricklevande taggleguan	<i>Sceloporus poinsettii</i>	3	-	3	1
springteju	<i>Cnemidophorus lemniscatus</i>	3	-	3	2
stengecko	<i>Diplodactylus vittatus</i>	2	3	3	1
<i>Stenocercus</i> spp.	spiralsvansleguaner	3	1	3	1
<i>Stenodactylus petrii</i>	Petris gecko	1	-	2	2
stillahavsvaran	<i>Varanus indicus</i>	3	-	3	3
stor sköldödla	<i>Gerrhosaurus major</i>	3	-	2	2
stäppvaran	<i>Varanus exantheticus</i>	3	-	2	2
svart leguan	<i>Ctenosaura pectinata</i>	3	-	2	2
taggsvansagam	<i>Agama stellio</i>	2	-	3	2
<i>Takydromus sexlineatus</i>	sexbandsödla	1	3	2	2
<i>Tarentola mauritanica</i>	murgecko	2	-	2	2
taurisk murödla	<i>Podarcis taurica</i>	3	1	2	2
tejuödlor	<i>Tupinambis</i> spp.	3	-	2	2
<i>Teratoscincus scincus</i>	sagogecko	3	-	2	1
Thiels kortsvanskameleont	<i>Brookesia thieli</i>	2	3	1	3
<i>Tiliqua gigas</i>	indonesisk blåtungad skink	3	-	3	1
<i>Tiliqua scincoides</i>	östlig blåtungad skink	3	-	3	1
tjockfingergeckoödlor	<i>Pachydactylus</i> spp.	1	3	3	3

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B	C	D
tokajgecko	<i>Gekko gecko</i>	1	3	2	3
tretåig ormskink	<i>Ophiomorus tri-</i> <i>dactylus</i>	3	-	2	1
träds kinkar	<i>Dasia</i> spp.	1	3	3	3
<i>Tupinambis</i> spp.	tejuödlor	3	-	2	2
tygelskink	<i>Mabuya vittata</i>	3	-	2	2
<i>Uma</i> spp.	fransleguaner	3	1,3	3	1
<i>Uromastyx acanthinurus</i>	nordafrikansk dabb- agam	3	1	3	1
<i>Uromastyx aegypticus</i>	egyptisk dabbagam	3	1	3	1
valsskinkar	<i>Chalcides</i> spp.	3	1	2	2
vanlig agam	<i>Agama agama</i>	3	-	3	2
vanlig dvärggecko	<i>Lygodactylus capensis</i>	1	3	3	3
vanlig kameleont	<i>Chamaeleo</i> <i>chamaeleon</i>	1	3	2	2
varantejuödlor	<i>Callopietes</i> spp.	3	-	2	2
<i>Varanus albigularis</i>	vitstrupad varan	3	-	3	1
<i>Varanus dumerilii</i>	Dumerils varan	3	-	3	3
<i>Varanus exanthematicus</i>	stäppvaran	3	-	2	2
<i>Varanus griseus</i>	ökenvaran	3	-	3	1
<i>Varanus indicus</i>	stillahavsvaran	3	-	3	3
<i>Varanus niloticus</i>	nilvaran	3	2	3	3
<i>Varanus prasinus</i>	smaragdvaran	1	-	3	3
<i>Varanus salvator</i>	bandvaran	3	2	3	3
vattrad taggleguan	<i>Sceloporus undulatus</i>	3	-	3	2
vitstrupad varan	<i>Varanus albigularis</i>	3	-	3	1
västafrikansk tjocksvans- gecko	<i>Hemitheconyx</i> <i>caudicinctus</i>	3	-	2	1
Webers segelagam	<i>Hydrosaurus weberi</i>	1	2	3	3
<i>Zonosaurus</i> spp.	madagaskargördel- ödlor	3	-	3	1
ökenleguan	<i>Dipsosaurus dorsalis</i>	3	3	3	1
ökenlöparödlor	<i>Eremias</i> spp.	3	1	3	1
ökentaggleguan	<i>Sceloporus magister</i>	3	3	3	1
ökenvaran	<i>Varanus griseus</i>	3	-	3	1
östaustralisk vattenagam	<i>Physignathus lesueurii</i>	1	2	3	3
östlig blåtungad skink	<i>Tiliqua scincoides</i>	3	-	3	1

SKÖLDPADDOR

Alfabetisk artlista med rekommenderad bedömning av levnadssätt samt rekommenderat särskilt bottenmaterial i vattendelen för vissa arter av sköldpaddor. Listan avser att avspegla de vanligast förekommande sköldpaddarterna som hålls för sällskap och hobby i Sverige och gör inte anspråk på att vara taxonomiskt fullständig.

Förklaringar till artlistan:

A-levnadssätt
 1-landsköldpadda
 2-sumpsköldpadda
 3-vattensköldpadda

B-inredning för vattensköldpaddor 1-grävbar och mjuk botten i vattnet

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B
afrikansk lädersköldpadda	<i>Trionyx triunguis</i>	3	1
afrikansk sporrsköldpadda	<i>Geochelone sulcata</i>	1	-
afrikanska ledsköldpaddor	<i>Pelusios</i> spp.	3	-
afrikanska stjärnsköldpaddor	<i>Psammobates</i> spp.	1	-
alligatorsköldpadda	<i>Macroclmys temmincki</i>	3	-
amerikanska dossköldpaddor	<i>Terrapene</i> spp.	1-2	-
amerikanska flodsköldpaddor	<i>Pseudemys</i> spp.	3	-
amerikanska mysksköldpaddor	<i>Sternotherus</i> spp.	3	-
amerikanska slamsköldpaddor	<i>Kinosternon</i> spp.	3	-
amerikanska vattensköldpaddor	<i>Trachemys</i> spp.	3	-
<i>Annamemys annamensis</i>	vietnamesisk kärrsköldpadda	2-3	-
asiatisk dossköldpadda	<i>Cuora amboinensis</i>	2-3	-
asiatisk jättelädersköldpadda	<i>Pelochelys bibroni</i>	3	1
asiatisk landsköldpadda	<i>Indotestudo elongata</i>	1	-
asiatiska dossköldpaddor	<i>Cuora</i> spp.	2-3	-
asiatiska lövsköldpaddor	<i>Cyclemys</i> spp.	2-3	-
australiska korthalssköldpaddor	<i>Emydura</i> spp.	3	-
australiska snappsköldpaddor	<i>Elseya</i> spp.	3	-
Bells ledsköldpadda	<i>Kinixys belliana</i>	1	-
Blandings sköldpadda	<i>Emydoidea blandingii</i>	2-3	-
bäcksköldpaddor	<i>Mauremys</i> spp.	3	-
Chacosköldpadda	<i>Geochelone chilensis</i>	1	-
<i>Chelodina</i> spp.	ormhalssköldpaddor	3	-
<i>Chelus fimbriatus</i>	matamata	3	-
<i>Chelydra serpentina</i>	snappsköldpadda	3	-
<i>Chinemys reevesi</i>	Reeves kärrsköldpadda	3	-
<i>Chinemys</i> spp.	kinesisk kärrsköldpadda	3	-
<i>Chitra indica</i>	smalhuvad lädersköldpadda	3	1

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B
<i>Chrysemys picta</i>	målad guldsköldpadda	3	-
<i>Chrysemys</i> spp.	guldsköldpaddor	3	-
<i>Claudius angustatus</i>	mexikansk mysksköldpadda	3	-
<i>Clemmys guttata</i>	droppsköldpadda	2-3	-
<i>Clemmys insculpta</i>	nordamerikansk skogssköldpadda	2	-
<i>Clemmys marmorata</i>	marmorerad dammsköldpadda	2-3	-
<i>Cuora amboinensis</i>	asiatisk dossköldpadda	2-3	-
<i>Cuora</i> spp. asiatiska	dossköldpaddor	2-3	-
<i>Cyclanorbis</i> spp.	nordliga klafflädersköldpaddor	3	1
<i>Cyclemys</i> spp.	asiatiska lövsköldpaddor	2-3	-
<i>Cycloderma</i> spp.	sydliga klafflädersköldpaddor	3	1
<i>Deirochelys reticularia</i>	kycklingsköldpadda	3	-
diamantsköldpadda	<i>Malaclemys terrapin</i>	3	-
dossköldpadda	<i>Terrapene carolina</i>	1-2	-
droppsköldpadda	<i>Clemmys guttata</i>	2-3	-
egyptisk landsköldpadda	<i>Testudo kleinmanni</i>	1	-
<i>Eseya</i> spp.	australiska snappsköldpaddor	3	-
<i>Emydoidea blandingii</i>	Blandings sköldpadda	2-3	-
<i>Emydura</i> spp.	australiska korthalssköldpaddor	3	-
<i>Emys orbicularis</i>	européisk kärrsköldpadda	2-3	-
<i>Erymnochelys madagascariensis</i>	storhuvad madagaskisk halsvändare	3	-
européisk kärrsköldpadda	<i>Emys orbicularis</i>	2-3	-
flatryggad sköldpadda	<i>Notochelys platynota</i>	3	-
<i>Geochelone carbonaria</i>	rödfotad landsköldpadda	1	-
<i>Geochelone chilensis</i>	Chacosköldpadda	1	-
<i>Geochelone denticulata</i>	gulftodad landsköldpadda	1	-
<i>Geochelone elegans</i>	indisk stjärnsköldpadda	1	-
<i>Geochelone pardalis</i>	leopardsköldpadda	1	-
<i>Geochelone</i> spp.	äkta landsköldpaddor	1	-
<i>Geochelone sulcata</i>	afrikansk sporrsköldpadda	1	-
<i>Geoclemys hamiltonii</i>	indisk pricksköldpadda	3	-
<i>Geoemyda japonica</i>	japansk bladsköldpadda	1-2	-
<i>Geoemyda spengleri</i>	Spenglers bladsköldpadda	1-2	-
gophersköldpaddor	<i>Gopherus</i> spp.	1	-
<i>Gopherus</i> spp.	gophersköldpaddor	1	-
<i>Graptemys</i> spp.	sågryggar	3	-
grekisk landsköldpadda	<i>Testudo hermanni</i>	1	-
guldsköldpaddor	<i>Chrysemys</i> spp.	3	-
gulftodad landsköldpadda	<i>Geochelone denticulata</i>	1	-
gulhuvad tempelsköldpadda	<i>Hieremys annandalii</i>	3	-
<i>Heosemys grandis</i>	stor asiatisk kärrsköldpadda	1-2	-
<i>Heosemys spinosa</i>	taggig kärrsköldpadda	1-2	-
<i>Hieremys annandalii</i>	gulhuvad tempelsköldpadda	3	-
hjälmad vändhalssköldpadda	<i>Pelomedusa subrufa</i>	3	-
Homes ledsköldpadda	<i>Kinixys homeana</i>	1	-

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B
<i>Hydromedusa</i> spp.	sydamerikanska ormhalssköldpaddor	3	-
indisk klafflädersköldpadda	<i>Lissemys punctata</i>	3	1
indisk pricksköldpadda	<i>Geoclemys hamiltonii</i>	3	-
indisk stjärnsköldpadda	<i>Geochelone elegans</i>	1	-
indisk svart sköldpadda	<i>Melanochelys trijuga</i>	2-3	-
indiska takryggsköldpaddor	<i>Kachuga</i> spp.	2-3	-
indokinesiska sköldpaddor	<i>Manouria</i> spp.	1-2	-
indomalajisk flodsköldpadda	<i>Orlitia borneensis</i>	3	-
<i>Indotestudo elongata</i>	asiatisk landsköldpadda	1	-
japansk bladsköldpadda	<i>Geoemyda japonica</i>	1-2	-
jättemysksköldpaddor	<i>Staurotypus</i> spp.	3	-
<i>Kachuga</i> spp.	indiska takryggsköldpaddor	2-3	-
kaspisk bäcksköldpadda	<i>Mauremys caspica</i>	3	-
kinesisk halsbandad sköldpadda	<i>Ocadia sinensis</i>	3	-
kinesisk kärrsköldpadda	<i>Chinemys</i> spp.	3	-
<i>Kinixys belliana</i>	Bells ledisköldpadda	1	-
<i>Kinixys erosa</i>	sågtandad ledisköldpadda	1-2	-
<i>Kinixys homeana</i>	Homes ledisköldpadda	1	-
<i>Kinosternon</i> spp.	amerikanska slamsköldpaddor	3	-
kolombiansk skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys melanosterna</i>	3	-
kycklingsköldpadda	<i>Deirochelys reticularia</i>	3	-
latinamerikansk brun skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys annulata</i>	1-2	-
latinamerikansk fläckig skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys rubida</i>	1-2	-
latinamerikansk fårad skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys areolata</i>	1-2	-
latinamerikansk målad skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys pulcherrima</i>	1-2	-
latinamerikansk prickig skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys punctularia</i>	3	-
latinamerikansk stornäsd skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys nasuta</i>	3	-
latinamerikansk svart skogssköldpadda	<i>Rhinoclemmys funerea</i>	3	-
leopardsköldpadda	<i>Geochelone pardalis</i>	1	-
<i>Lissemys punctata</i>	indisk klafflädersköldpadda	3	1
lädersköldpaddor	<i>Trionyx</i> spp.	3	1
<i>Macrolemys temmincki</i>	alligatorsköldpadda	3	-
<i>Malaclemys terrapin</i>	diamantsköldpadda	3	-
<i>Malacochersus tornieri</i>	pannakassköldpadda	1	-
malajisk snigelätande sköldpadda	<i>Malayemys subtrijuga</i>	3	-
<i>Malayemys subtrijuga</i>	malajisk snigelätande sköldpadda	3	-
<i>Manouria</i> spp.	indokinesiska sköldpaddor	1-2	-
marmorerad dammsköldpadda	<i>Clemmys marmorata</i>	2-3	-
matamata	<i>Chelus fimbriatus</i>	3	-

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B
<i>Mauremys caspica</i>	kaspisk bäcksköldpadda	3	-
<i>Mauremys</i> spp.	bäcksköldpaddor	3	-
<i>Melanochelys trijuga</i>	indisk svart sköldpadda	2-3	-
mexikansk mysksköldpadda	<i>Claudius angustatus</i>	3	-
<i>Morenia ocellata</i>	ögonsköldpadda	3	-
morisk landsköldpadda	<i>Testudo graeca</i>	1	-
målad guldsköldpadda	<i>Chrysemys picta</i>	3	-
nordamerikansk skogssköldpadda	<i>Clemmys insculpta</i>	2	-
nordliga klafflädersköldpaddor	<i>Cyclanorbis</i> spp.	3	1
<i>Notochelys platynota</i>	flatryggad sköldpadda	3	-
<i>Ocadia sinensis</i>	kinesisk halsbandad sköldpadda	3	-
<i>Orlitia borneensis</i>	indomalajisk flodsköldpadda	3	-
ormhalsköldpaddor	<i>Chelodina</i> spp.	3	-
paddhuvudsköldpaddor	<i>Phrynops</i> spp.	3	-
palearktiska landsköldpaddor	<i>Testudo</i> spp.	1	-
pannakakssköldpadda	<i>Malacochersus tornieri</i>	1	-
<i>Pelochelys bibroni</i>	asiatisk jättelädersköldpadda	3	1
<i>Pelomedusa subrufa</i>	hjälmad vändhalsköldpadda	3	-
<i>Peltocephalus dumeriliana</i>	storchuvad amazonflodsköldpadda	3	-
<i>Pelusios</i> spp.	afrikanska ledsköldpaddor	3	-
<i>Phrynops</i> spp.	paddhuvudsköldpaddor	3	-
<i>Platemys</i> spp.	vridhalsköldpaddor	3	-
<i>Platysternon megacephalum</i>	storchhuvudsköldpadda	3	-
<i>Podocnemis</i> spp.	sydamerikanska flodsköldpaddor	3	-
<i>Psammobates</i> spp.	afrikanska stjärnsköldpaddor	1	-
<i>Pseudemys</i> spp.	amerikanska flodsköldpaddor	3	-
<i>Pyxidea mouhotii</i>	trekölad dossköldpadda	1-2	-
Reeves kärrsköldpadda	<i>Chinemys reevesi</i>	3	-
<i>Rhinoclemmys annulata</i>	latinamerikansk brun skogs- sköldpadda	1-2	-
<i>Rhinoclemmys areolata</i>	latinamerikansk fårad skogs- sköldpadda	1-2	-
<i>Rhinoclemmys funerea</i>	latinamerikansk svart skogs- sköldpadda	3	-
<i>Rhinoclemmys melanosterna</i>	kolombiansk skogssköldpadda	3	-
<i>Rhinoclemmys nasuta</i>	latinamerikansk stornäsd skogssköldpadda	3	-
<i>Rhinoclemmys pulcherrima</i>	latinamerikansk målad skogs- sköldpadda	1-2	-
<i>Rhinoclemmys punctularia</i>	latinamerikansk prickig skogs- sköldpadda	3	-
<i>Rhinoclemmys rubida</i>	latinamerikansk fläckig skogs- sköldpadda	1-2	-
rysk stäppsköldpadda	<i>Testudo horsfieldii</i>	1	-
rödfotad landsköldpadda	<i>Geochelone carbonaria</i>	1	-
rödörad vattensköldpadda	<i>Trachemys scripta elegans</i>	3	-
<i>Sacalia</i> spp.	ögonfläckssköldpadda	2-3	-

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A	B
<i>Siebenrockiella crassicollis</i>	svart träsksköldpadda	3	-
smalhuvad lädersköldpadda	<i>Chitra indica</i>	3	1
smyckad dossköldpadda	<i>Terrapene ornata</i>	1-2	-
snappsköldpadda	<i>Chelydra serpentina</i>	3	-
Spenglers bladsköldpadda	<i>Geoemyda spengleri</i>	1-2	-
<i>Staurotypus</i> spp.	jättemysksköldpaddor	3	-
<i>Sternotherus</i> spp.	amerikanska mysksköldpaddor	3	-
stor asiatisk kärrsköldpadda	<i>Heosemys grandis</i>	1-2	-
storhuvad amazonflodsköldpadda	<i>Peltecephalus dumeriliana</i>	3	-
storhuvad madagaskisk hals- vändare	<i>Erymnochelys madagascariensis</i>	3	-
storhuvudsköldpadda	<i>Platysternon megacephalum</i>	3	-
svart landsköldpadda	<i>Testudo marginata</i>	1	-
svart träsksköldpadda	<i>Siebenrockiella crassicollis</i>	3	-
sydamerikanska flodsköldpaddor	<i>Podocnemis</i> spp.	3	-
sydamerikanska ormhals- sköldpaddor	<i>Hydromedusa</i> spp.	3	-
sydliga klafflädersköldpaddor	<i>Cycloderma</i> spp.	3	1
sågryggar	<i>Graptemys</i> spp.	3	-
sågtandad ledsköldpadda	<i>Kinixys erosa</i>	1-2	-
taggig kärrsköldpadda	<i>Heosemys spinosa</i>	1-2	-
<i>Terrapene carolina</i>	dossköldpadda	1-2	-
<i>Terrapene ornata</i>	smyckad dossköldpadda	1-2	-
<i>Terrapene</i> spp.	amerikanska dossköldpaddor	1-2	-
<i>Testudo graeca</i>	morisk landsköldpadda	1	-
<i>Testudo hermanni</i>	grekisk landsköldpadda	1	-
<i>Testudo horsfieldii</i>	rysk stäppsköldpadda	1	-
<i>Testudo kleinmanni</i>	egyptisk landsköldpadda	1	-
<i>Testudo marginata</i>	svart landsköldpadda	1	-
<i>Testudo</i> spp.	palearktiska landsköldpaddor	1	-
<i>Trachemys scripta elegans</i>	rödörad vattensköldpadda	3	-
<i>Trachemys</i> spp.	amerikanska vattensköldpaddor	3	-
trekölad dossköldpadda	<i>Pyxidea mouhotii</i>	1-2	-
<i>Trionyx triunguis</i>	afrikansk lädersköldpadda	3	1
<i>Trionyx</i> spp.	lädersköldpaddor	3	1
vietnamesisk kärrsköldpadda	<i>Annamemys annamensis</i>	2-3	-
vridhalsköldpaddor	<i>Platemys</i> spp.	3	-
äkta landsköldpaddor	<i>Geochelone</i> spp.	1	-
ögonfläckssköldpadda	<i>Sacalia</i> spp.	2-3	-
ögonsköldpadda	<i>Morenia ocellata</i>	3	-

*Bilaga 2:4***GRODDJUR**

Alfabetisk artlista med rekommenderad bedömning av levnadssätt för vissa arter av groddjur. Listan avser att avspegla de vanligast förekommande groddjursarterna som hålls för sällskap och hobby i Sverige och gör inte anspråk på att vara taxonomiskt fullständig.

Förklaringar till artlistan:

A-levnadssätt   1-trädlevande arter
                       2-marklevande arter
                       3-halvakvatiska arter
                       4-helakvatiska arter

svenskt namn/ <i>vetenskapligt namn</i>	svenskt namn/ <i>vetenskapligt namn</i>	A
afrikansk grå trädgroda	<i>Chiromantis xerampelina</i>	1
afrikansk klogroda	<i>Xenopus laevis</i>	4
afrikansk oxgroda	<i>Pyxicephalus adspersus</i>	3
afrikansk röd padda	<i>Bufo carens</i>	2
afrikanska gräsgrödor	<i>Hyperolius</i> spp.	1-2
<i>Agalychnis callidryas</i>	rödögd trädgroda	1
<i>Agalychnis spurelli</i>	glidande trädgroda	1
agapadda	<i>Bufo marinus</i>	2
alpsalamander	<i>Salamandra atra</i>	2
<i>Alytes obstetricans</i>	barnmorskegroda	2-3
<i>Ambystoma annulatum</i>	tvärbandad mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma cingulatum</i>	nätmönstrad mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma gracile</i>	nordvästlig mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma jeffersonianum</i>	Jeffersons mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma laterale</i>	blåprickig mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma macrodactylum</i>	långtåad mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma maculatum</i>	fläckig mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma mexicanum</i> (meta- morfoserad)	mexikansk tigersalamander	2
<i>Ambystoma mexicanum</i> (neoten)	axolotl	4
<i>Ambystoma opacum</i>	marmorerad mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma talpoideum</i>	mullvadssalamander	2
<i>Ambystoma tigrinum</i>	tigersalamander	2
amerikansk lövgroda	<i>Hyla cinerea</i>	1
amerikansk olm	<i>Necturus maculosus</i>	4
amerikansk oxgroda	<i>Rana catesbeiana</i>	3
amerikansk padda	<i>Bufo americanus</i>	2
amerikanska spadfotsgrödor	<i>Scaphiopus</i> spp.	2
<i>Amphiuma means</i>	tvåtåig ålsalamander	4

SJVFS 2012:

svenskt namn/ <i>vetenskapligt namn</i>	svenskt namn/ <i>vetenskapligt namn</i>	A
andesisk palmsalamander	<i>Bolitoglossa altamazonica</i>	1-2
<i>Aneides ferreus</i>	molnsalamander	2
<i>Anotheca spinosa</i>	tagghuvad lövgroda	1
argentinsk horngroda	<i>Ceratophrys ornata</i>	2
asiatisk skumbogroda	<i>Polypedates leucomystax</i>	1
asiatiska hornrodor	<i>Megophrys</i> spp.	2
asiatiska vinkelsalamandrar	<i>Hynobius</i> spp.	2-3
<i>Atelopus varius</i>	harlekinpaddor	2
axolotl	<i>Ambystoma mexicanum</i> (neoten)	4
bandad klogroda	<i>Xenopus borealis</i>	4
bandad salamander	<i>Notophthalmus perstriatus</i>	3
bandad vattensalamander	<i>Triturus vittatus</i>	2-3
bandat maskgroddjur	<i>Ichthyophis glutinosus</i>	2
barnmorskegroda	<i>Alytes obstetricans</i>	2-3
<i>Batrachoseps attenuatus</i>	kalifornisk slanksalamander	2
bergsskymningssalamander	<i>Desmognathus ochrophaeus</i>	2-3
bergvattensalamander	<i>Triturus alpestris</i>	2-3
Blombergs padda	<i>Bufo blombergi</i>	2
blåprickig mullvadssalamander	<i>Ambystoma laterale</i>	2
<i>Bolitoglossa altamazonica</i>	andesisk palmsalamander	1-2
<i>Bolitoglossa mexicana</i>	klättrande palmsalamander	1
<i>Bolitoglossa</i> spp.	palmsalamandrar	1-2
<i>Bombina bombina</i>	klockgroda	3
<i>Bombina orientalis</i>	orientalisk klockgroda	3
<i>Bombina variegata</i>	gulbukig klockgroda	3
brasiliansk horngroda	<i>Ceratophrys aurita</i>	2
brun mantella	<i>Mantella betselio</i>	2
Budgetts groda	<i>Lepidobatrachus laevis</i>	2
<i>Bufo alvarius</i>	koloradoflodpadda	2
<i>Bufo americanus</i>	amerikansk padda	2
<i>Bufo blombergi</i>	Blombergs padda	2
<i>Bufo boreas</i>	nordlig padda	2
<i>Bufo bufo</i>	vanlig padda	2
<i>Bufo carens</i>	afrikansk röd padda	2
<i>Bufo marinus</i>	agapadda	2
<i>Bufo mauretanicus</i>	marockansk padda	2
<i>Bufo melanostictus</i>	svartvårtepadda	2
<i>Bufo paracnemis</i>	rokopadda	2
<i>Bufo quercicus</i>	ekpadda	2
<i>Bufo viridis</i>	grönfläckig padda	2
bäckssalamandrar	<i>Eurycea</i> spp.	2-3
<i>Caecilian thompsoni</i>	Thompsons jättemaskgroddjur	2
Centrolenidae	glasrodor	1
<i>Ceratophrys aurita</i>	brasiliansk horngroda	2
<i>Ceratophrys cornuta</i>	surinamhorngroda	2
<i>Ceratophrys cranwelli</i>	Cranwells horngroda	2
<i>Ceratophrys ornata</i>	argentinsk horngroda	2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
<i>Chioglossa lusitanica</i>	guldstrimmig salamander	2-3
<i>Chiromantis xerampelina</i>	afrikansk grå trädgroda	1
<i>Colostethus trinitatus</i>	halsbandad pilgiftsgroda	1-2
Cranwells horngroda	<i>Ceratophrys cranwelli</i>	2
<i>Cryptobranchus alleganiensis</i>	slamdjävul	4
<i>Cynops ensicauda</i>	svärdsvansad eldbukssalamander	3
<i>Cynops orientalis</i>	kinesisk eldbukssalamander	3
<i>Cynops pyrrhogaster</i>	japansk eldbukssalamander	3
<i>Dendrobates</i> spp.	egentliga pilgiftsgrodor	1-2
<i>Desmognathus auriculatus</i>	sydlig skymningssalamander	2-3
<i>Desmognathus fuscus</i>	skymningssalamander	2
<i>Desmognathus ochrophaeus</i>	bergsskymningssalamander	2-3
<i>Desmognathus quadramaculatus</i>	svartmagad salamander	2-3
<i>Desmognathus</i> spp.	skymningssalamandrar	2-3
<i>Desmognathus wrighti</i>	pygmesalamander	2
<i>Discoglossus pictus</i>	skivtunggroda	2-3
dvärgklogroda	<i>Hymenochirus boettgeri</i>	4
dvärgpipagroda	<i>Pipa parva</i>	4
<i>Dyscophus antongilii</i>	nordlig tomatgroda	2
egentliga grodor	<i>Rana</i> spp.	2-3
egentliga lunglösa salamandrar	<i>Plethodon</i> spp.	2
egentliga pilgiftsgrodor	<i>Dendrobates</i> spp.	1-2
ekpadda	<i>Bufo quercicus</i>	2
eldsalamander	<i>Salamandra salamandra</i>	2
<i>Eleutherodactylus</i> spp.	levandefödande tandpaddor	2
<i>Ensatina eschscholtzii</i>	ensatinasalamander	2
ensatinasalamander	<i>Ensatina eschscholtzii</i>	2
<i>Epipedobates tricolor</i>	trefärgad pilgiftsgroda	2
<i>Euproctus platycephalus</i>	sardinsk bergsalamander	3
eurasiatiska spadfotsgrodor	<i>Pelobates</i> spp.	2
europaisk lövgroda	<i>Hyla arborea</i>	1
<i>Eurycea bislineata</i>	tvåstrimmig bäcksalamander	2-3
<i>Eurycea longicauda</i>	långsvansad bäcksalamander	2-3
<i>Eurycea</i> spp.	bäcksalamandrar	2-3
fläckig mantella	<i>Mantella cowani</i>	2
fläckig mullvadssalamander	<i>Ambystoma maculatum</i>	2
fläcksvanssalamander	<i>Pachytriton brevipes</i>	3
fyrtaig dvärgsalamander	<i>Manculus quadridigitatus</i>	2-3
<i>Gastrotheca</i> spp.	hornlövgrodor	1
glasgrodor	Centrolenidae	1
glasögonsalamander	<i>Salamandrina terdigitata</i>	2-3
glidande trädgroda	<i>Agalychnis spurelli</i>	1
grå lövgroda	<i>Hyla versicolor</i>	1
gräsgrodor	Hyperoliidae	1-2
grävpadddor	Pelobatidae	2
grön groda	<i>Rana clamitans</i>	3
grönfläckig padda	<i>Bufo viridis</i>	2

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
gulbandat maskgroddjur	<i>Ichthyophis kohtaoensis</i>	2
gulbukig klockgroda	<i>Bombina variegata</i>	3
guldmantella	<i>Mantella aurantiaca</i>	2
guldstrimmig salamander	<i>Chioglossa lusitanica</i>	2-3
gulprickiga vattensalamandrar	<i>Neurergus</i> spp.	3
halsbandad pilgiftsgroda	<i>Colostethus trinitatus</i>	1-2
harlekinpaddor	<i>Atelopus varius</i>	2
hongkongsalamander	<i>Paramesotriton hongkongensis</i>	3
hornlövgrödor	<i>Gastrotheca</i> spp.	1
<i>Hyla arborea</i>	europaisk lövgroda	1
<i>Hyla cinerea</i>	amerikansk lövgroda	1
<i>Hyla ebraccata</i>	timglaslövgroda	1
<i>Hyla gratiosa</i>	skällande lövgroda	1
<i>Hyla vasta</i>	jättelövgroda	1
<i>Hyla versicolor</i>	grå lövgroda	1
Hylidae	lövgrödor	1
<i>Hymenochirus boettgeri</i>	dvärgklogroda	4
<i>Hynobius</i> spp.	asiatiska vinkelsalamandrar	2-3
Hyperoliidae	gräsgrödor	1-2
<i>Hyperolius marmoratus</i>	marmorerad gräsgroda	1
<i>Hyperolius</i> spp.	afrikanska gräsgrödor	1-2
<i>Ichthyophis glutinosus</i>	bandat maskgroddjur	2
<i>Ichthyophis kohtaoensis</i>	gulbandat maskgroddjur	2
indisk oxgroda	<i>Rana tigrina</i>	3
italiensk vattensalamander	<i>Triturus italicus</i>	2-3
japansk eldbukssalamander	<i>Cynops pyrrhogaster</i>	3
Jeffersons mullvadssalamander	<i>Ambystoma jeffersonianum</i>	2
Jordans salamander	<i>Plethodon jordani</i>	2
jättelövgroda	<i>Hyla vasta</i>	1
kalifornisk salamander	<i>Taricha torosa</i>	2-3
kalifornisk slanksalamander	<i>Batrachoseps attenuatus</i>	2
<i>Kaloula pulchra</i>	kaloulagroda	2
kaloulagroda	<i>Kaloula pulchra</i>	2
karpatvattensalamander	<i>Triturus montandoni</i>	2-3
<i>Kassina senegalensis</i>	senegalspringgroda	1-2
<i>Kassina weali</i>	Weals springgroda	1-2
kinesisk eldbukssalamander	<i>Cynops orientalis</i>	3
kinesisk vårtsalamander	<i>Paramesotriton chinensis</i>	3
kinesisk årstjärtsalamander	<i>Paramesotriton caudopunctatus</i>	3
klockgroda	<i>Bombina bombina</i>	3
klättrande palmsalamander	<i>Bolitoglossa mexicana</i>	1
kolombianskt maskgroddjur	<i>Typhlonectes natans</i>	4
koloradoflodpadda	<i>Bufo alvarius</i>	2
korallfingerlövgroda	<i>Litoria caerulea</i>	1
krokodilvattensalamandrar	<i>Tylostotriton</i> spp.	2-3
kubansk lövgroda	<i>Osteopilus septentrionalis</i>	1
lemurlövgroda	<i>Phyllomedusa lemur</i>	1

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
leopardgroda	<i>Rana pipiens</i>	3
<i>Lepidobatrachus laevis</i>	Budgetts groda	2
Leptodactylidae	tandpaddor	2
<i>Leptopelis macrotis</i>	storögd gräsgroda	1-2
levandefödande tandpaddor	<i>Eleutherodactylus</i> spp.	2
<i>Litoria caerulea</i>	korallfingerlövgroda	1
<i>Litoria infrafrenata</i>	vitläppad trädgroda	1
Luschans salamander	<i>Mertensiella luschani</i>	2-3
långsvansad bäcksalamander	<i>Eurycea longicauda</i>	2-3
långtåad mullvadssalamander	<i>Ambystoma macrodactylum</i>	2
lövgrodor	Hylidae	1
malajisk flyggroda	<i>Rhacophorus reinwardtii</i>	1
<i>Manculus quadridigitatus</i>	fyråig dvärgsalamander	2-3
<i>Mantella aurantiaca</i>	guldmantella	2
<i>Mantella betselio</i>	brun mantella	2
<i>Mantella cowani</i>	fläckig mantella	2
<i>Mantella madagascariensis</i>	målad mantella	2
marmorerad gräsgroda	<i>Hyperolius marmoratus</i>	1
marmorerad mullvadssalamander	<i>Ambystoma opacum</i>	2
marmorvattensalamander	<i>Triturus marmoratus</i>	2-3
marockansk padda	<i>Bufo mauretanicus</i>	2
<i>Megophrys</i> spp.	asiatiska hornrodor	2
<i>Mertensiella luschani</i>	Luschans salamander	2-3
mexikansk tigersalamander	<i>Ambystoma mexicanum</i>	
	(metamorfoserad)	2
Microhylidae	trångmynta grodor	2
mindre siren	<i>Siren intermedia</i>	4
mindre vattensalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	2-3
molnsalamander	<i>Aneides ferreus</i>	2
Muellers klogroda	<i>Xenopus muelleri</i>	4
mullvadssalamander	<i>Ambystoma talpoideum</i>	2
målad mantella	<i>Mantella madagascariensis</i>	2
<i>Necturus maculosus</i>	amerikansk olm	4
<i>Neurergus</i> spp.	gulprickiga vattensalamandrar	3
nordlig padda	<i>Bufo boreas</i>	2
nordlig slemsalamander	<i>Plethodon glutinosus</i>	2
nordlig tomatgroda	<i>Dyscophus antongilii</i>	2
nordvästlig mullvadssalamander	<i>Ambystoma gracile</i>	2
<i>Notophthalmus meridionalis</i>	svartprickig salamander	3
<i>Notophthalmus perstriatus</i>	bandad salamander	3
<i>Notophthalmus viridescens</i>	östlig rödprickig salamander	3
nätmönstrad mullvadssalamander	<i>Ambystoma cingulatum</i>	2
<i>Occidozyga lima</i>	risfältsgroda	3
orientalisk klockgroda	<i>Bombina orientalis</i>	3
<i>Osteopilus septentrionalis</i>	kubansk lövgroda	1
<i>Pachytriton brevipes</i>	fläcksvanssalamander	3
palmsalamandrar	<i>Bolitoglossa</i> spp.	1-2

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
paradoxgroda	<i>Pseudis paradoxus</i>	3-4
<i>Paramesotriton caudopunctatus</i>	kinesisk årstjärtsalamander	3
<i>Paramesotriton chinensis</i>	kinesisk vårtsalamander	3
<i>Paramesotriton hongkongensis</i>	hongkongsalamander	3
<i>Pedostibes hosi</i>	prickig trädpadda	1-2
<i>Pelobates</i> spp.	eurasiatiska spadfotsgrodor	2
Pelobatidae	grävpaddingor	2
<i>Pelodytes punctatus</i>	persiljegroda	2
persiljegroda	<i>Pelodytes punctatus</i>	2
<i>Peurodeles waltl</i>	revbenssalamander	3-4
<i>Phrynomerus microps</i>	rödryggad springkrypare	1-2
<i>Phyllobates</i> spp.	pilgiftsgrodor	2
<i>Phyllomedusa lemur</i>	lemurlövgroda	1
pilgiftsgrodor	<i>Phyllobates</i> spp.	2
<i>Pipa parva</i>	dvärgpipagroda	4
<i>Pipa pipa</i>	pipagroda	4
pipagroda	<i>Pipa pipa</i>	4
<i>Plethodon cinereus</i>	östlig rödryggad salamander	2
<i>Plethodon glutinosus</i>	nordlig slemsalamander	2
<i>Plethodon jordani</i>	Jordans salamander	2
<i>Plethodon</i> spp.	egentliga lunglösa salamandrar	2
<i>Plethodon vehiculum</i>	västlig rödryggad salamander	2
<i>Polypedates leucomystax</i>	asiatisk skumbogroda	1
prickig trädpadda	<i>Pedostibes hosi</i>	1-2
<i>Pseudacris crucifer</i>	vårpipare	1
<i>Pseudacris regilla</i>	stillahavslövgroda	1,3
<i>Pseudis paradoxus</i>	paradoxgroda	3-4
<i>Pseudotriton ruber</i>	röd salamander	2
pygmesalamander	<i>Desmognathus wrighti</i>	2
<i>Pyxicephalus adspersus</i>	afrikansk oxgroda	3
<i>Rana catesbeiana</i>	amerikansk oxgroda	3
<i>Rana clamitans</i>	grön groda	3
<i>Rana iberica</i>	spansk groda	3
<i>Rana pipiens</i>	leopardgroda	3
<i>Rana ridibunda</i>	sjögroda	3
<i>Rana</i> spp.	egentliga grodor	2-3
<i>Rana tigrina</i>	indisk oxgroda	3
revbenssalamander	<i>Peurodeles waltl</i>	3-4
Rhacophoridae	trädgrodor	1
<i>Rhacophorus reinwardtii</i>	malajisk flyggroda	1
risfältsgroda	<i>Occidozyga lima</i>	3
rokokopadda	<i>Bufo paracnemis</i>	2
röd salamander	<i>Pseudotriton ruber</i>	2
rödryggad springkrypare	<i>Phrynomerus microps</i>	1-2
rödögd trädgroda	<i>Agalychnis callidryas</i>	1
<i>Salamandra atra</i>	alpsalamander	2
<i>Salamandra salamandra</i>	eldsalamander	2

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
<i>Salamandrella keyserlingii</i>	sibirisk salamander	2-3
<i>Salamandrina terdigitata</i>	glasögonsalamander	2-3
sardinsk bergsalamander	<i>Euproctus platycephalus</i>	3
<i>Scaphiopus</i> spp.	amerikanska spadfotsgrodor	2
senegalspringgroda	<i>Kassina senegalensis</i>	1-2
sibirisk salamander	<i>Salamandrella keyserlingii</i>	2-3
<i>Siren intermedia</i>	mindre siren	4
sjögroda	<i>Rana ridibunda</i>	3
skivtunggroda	<i>Discoglossus pictus</i>	2-3
skymningssalamander	<i>Desmognathus fuscus</i>	2
skymningssalamandrar	<i>Desmognathus</i> spp.	2-3
skällande lövgroda	<i>Hyla gratiosa</i>	1
slamdjävul	<i>Cryptobranchus alleganiensis</i>	4
spansk groda	<i>Rana iberica</i>	3
spansk vattensalamander	<i>Triturus boscai</i>	2-3
stillahavslövgroda	<i>Pseudacris regilla</i>	1,3
storögd gräsgroda	<i>Leptopelis macrotis</i>	1-2
större alpvattensalamander	<i>Triturus carnifex</i>	2-3
större donauvattensalamander	<i>Triturus dobrogicus</i>	2-3
större vattensalamander	<i>Triturus cristatus</i>	2-3
surinamhorngroda	<i>Ceratophrys cornuta</i>	2
svartmagad salamander	<i>Desmognathus quadramaculatus</i>	2-3
svartprickig salamander	<i>Notophthalmus meridionalis</i>	3
svartvårtepadde	<i>Bufo melanostictus</i>	2
svärdsvansad eldbukssalamander	<i>Cynops ensicauda</i>	3
sydlig skymningssalamander	<i>Desmognathus auriculatus</i>	2-3
sydlig större vattensalamander	<i>Triturus karelini</i>	2-3
tagghuvad lövgroda	<i>Anotheca spinosa</i>	1
tandpaddor	Leptodactylidae	2
<i>Taricha granulosa</i>	vårtskinnad salamander	2-3
<i>Taricha torosa</i>	kalifornisk salamander	2-3
Thompsons jättemaskgroddjur	<i>Caecilian thompsoni</i>	2
tigersalamander	<i>Ambystoma tigrinum</i>	2
timglaslövgroda	<i>Hyla ebraccata</i>	1
trefärgad pilgiftsgroda	<i>Epipedobates tricolor</i>	2
<i>Triturus alpestris</i>	bergvattensalamander	2-3
<i>Triturus boscai</i>	spansk vattensalamander	2-3
<i>Triturus carnifex</i>	större alpvattensalamander	2-3
<i>Triturus cristatus</i>	större vattensalamander	2-3
<i>Triturus dobrogicus</i>	större donauvattensalamander	2-3
<i>Triturus helveticus</i>	trådvattensalamander	2-3
<i>Triturus italicus</i>	italiensk vattensalamander	2-3
<i>Triturus karelini</i>	sydlig större vattensalamander	2-3
<i>Triturus marmoratus</i>	marmorvattensalamander	2-3
<i>Triturus montandoni</i>	karpatvattensalamander	2-3
<i>Triturus</i> spp.	vattensalamandrar	2-3
<i>Triturus vittatus</i>	bandad vattensalamander	2-3

SJVFS 2012:

svenskt namn/ vetenskapligt namn	svenskt namn/ vetenskapligt namn	A
<i>Triturus vulgaris</i>	mindre vattensalamander	2-3
trådvattensalamander	<i>Triturus helveticus</i>	2-3
trångmynta grodor	Microhylidae	2
trädgrodor	Rhacophoridae	1
tvåstrimmig bäcksalamander	<i>Eurycea bislineata</i>	2-3
tvåårig ålsalamander	<i>Amphiuma means</i>	4
tvärbandad mullvadssalamander	<i>Ambystoma annulatum</i>	2
<i>Tylototriton</i> spp.	krokodilvattensalamandrar	2-3
<i>Typhlonectes natans</i>	kolombianskt maskgroddjur	4
vanlig padda	<i>Bufo bufo</i>	2
vattensalamandrar	<i>Triturus</i> spp.	2-3
vitläppad trädgroda	<i>Litoria infrafrenata</i>	1
vårpipare	<i>Pseudacris crucifer</i>	1
vårtskinnad salamander	<i>Taricha granulosa</i>	2-3
västlig rödryggad salamander	<i>Plethodon vehiculum</i>	2
Weals springgroda	<i>Kassina weali</i>	1-2
<i>Xenopus borealis</i>	bandad klogroda	4
<i>Xenopus laevis</i>	afrikansk klogroda	4
<i>Xenopus muelleri</i>	Muellers klogroda	4
östlig rödprickig salamander	<i>Notophthalmus viridescens</i>	3
östlig rödryggad salamander	<i>Plethodon cinereus</i>	2